KRANT VOOR DE NIEUWMARKT 25e jaargang nr3 • sept/okt 2007

OpNieuw

WIE IS DE MAN VAN MONIQUE?

Kinderdagverblijf Prinses Juliana
Oudekerksplein 8

Ons kinderdagverblijf in hartje Amsterdam, met een vast en enthousiast team dat net even meer uit het werk haalt, heeft plaatsen beschikbaar voor kinderen van 3 maanden tot 3,5 jaar.

Vrijblijvende informatie en rondleiding? Bel 020-6386575 of mail naar prinsesjuliana@kinderopvangbinnenstad.nl.

Rutte zet Verdonk uit fractie!

De versplintering in de politiek duurt voort. Gelukkig is er maar één eetcafé in de Nieuwmarktbuurt:

Café Captein & Co
Binnen Bantammerstraat 27, Amsterdam. Tel 020-6278804

DE
C.V.- EN SANITAIR
WINKEL

Henny Remmers en Hans Goebertus
Binnenkant 27 sous . 1011 BJ Amsterdam
tel. 020 4205350 fax 020 3205985 email: cv-sanwinkel@wxs.nl

***adviezen *berekeningen**
***levering materialen**

alle werkdagen geopend van ***8.30 tot 16.30 uur***

COLOFON
OpNieuw is de krant voor de Nieuwmarktbuurt, door en voor buurtbewoners.
OpNieuw wordt gratis huis aan huis verspreid in het gebied dat begrensd wordt door Geldersekade, Oosterdok, Oudeschans, Zwanenburgwal, Staalkade, 's Gravelandseveer, Kloveniersburgwal en Nieuwmarkt en op Uilenburg.
Stadsdeel Centrum financiert mede de krant met middelen die met dit doel ter beschikking gesteld zijn aan Wijkcentrum D'0ude Stadt.
Het plaatsen van ingezonden brieven betekent niet dat de redactie instemt met de inhoud.

Redactie:
Jorge Bolle, Dunya, Piet van Harn, Greet van der Krieke, Sjaak van der Leden, Martijn van der Molen, Henk Oldeman, Riet Paasman en Antje Postma.

Medewerking:
Bert Baanders, Tom Blits, Janus Bonkhoofd, Haije Bouwman, Ellis Doeven, Anneke Hesp, Riet Lentink, Stevan Luyckx, Frans Niekel, Thea Oldeman–van Wittmarschen, Marie-José Rijnders, Otto Schuurman, Guy Sonnen, Maria de Vogel, Gerrit Wijnhoud.

Bezorgers:
Pietje & Iman Baardman, Beiki Bakker, Ko Bijker, Paula Bosch, Cocky de Graaf, Myrna van Hees, Femke Koens, Greet van der Krieke, Marten van der Krieke, Sjaak van der Leden, Mieke Lokkerbol, Martijn van der Molen, Henk Oldeman, Antje Postma, Piet Seysener, Hans van der Sluis, Johan Suttorp, Dunya Willeman.

Omslag:
Voorplaat: Idee: Piet van Harn, Foto: Natacha Horst Weitz.
Achterkant: Affiche Compagnietheater: naar een ontwerp Ron van Roon & Jean van Lingen

Druk: Leeuwenberg

Uitgave: Stichting OpNieuw. Amsterdam
K.v.K.: 41209382

Redactieadres:
Recht Boomssloot 52
1011 EC Amsterdam
Fax: 6201096
email: opnieuw@nieuwmarktbuurt.nl
web-site: www.nieuwmarktbuurt.nl/opnieuw/html
Wordt in de loop van 2007: www.opnieuw.nu
Giro: 6037046 t.n.v: Stichting OpNieuw, Amsterdam
Redactiecontact: Riet Paasman, tel. 6107651
Voor advertenties etc. kunt u bellen: Sjaak van der Leden, tel. 6247075

Deadline volgende OpNieuw:
Maandag 3 december 2007, 24.00 uur.

© Alle rechten voorbehouden

OpNieuw

STEUN IN DE RUG De volgende bedragen aan donaties zijn binnengekomen na het uitkomen van het juni/juli-nummer van OpNieuw: N.N.: € 2,-; N. S.: € 2,50; C. K.: € 5,-; P. N.A.: € 50,-; AWV, bijdrage 2007: € 1000,-. Hartelijk dank hiervoor, De Redactie.
NB: In de vorige OpNieuw (van juni/juli 2007) heeft in STEUN IN DE RUG op pagina 3 het zetduiveltje toegeslagen in het gironummer. Onze excuses daarvoor. Het juiste gironummer voor donaties ten name van Stichting OpNieuw, Amsterdam is: postgiro 6037046.

5 **WELINGELICHTE KRINGEN** GEHEIMSCHRIFT ONTHULD

LAAT DE KLOK MAAR LUIDEN...
SLAPEN EN WAKEN ONDER DE ZUIDERKERK

18

8 **DE SCHOLEN** ZIJN WEER BEGONNEN

EEN MIEN MET EEN MAP 7
C'EST RIGOLO!

BUURTBEWONERS 16
OP DE BON

6 12 20 29 MARKANTE **MENSEN**

25 **WIJZEN** NAAR HET OOSTEN

WIJN VOOR DE WINNAARS!

Hij zit er elke dag. Mensen die over de brug tussen de Korte Koningsstraat en de Koningsstraat lopen zien hem zitten. Klanten en voorbijgangers van wijnhandel De Schottenburch (Kromboomssloot 18) lacht hij altijd toe. Het is een pop.
Fotograaf Natacha Horst Weitz fotografeerde hem voor de omslag van dit nummer van OpNieuw. Zes leden van de redactie gingen naar Monique Kok van de wijnhandel om achter de herkomst en het verleden van de pop te komen. Ze kwamen terug met zes verhaaltjes die door het blad verspreid zijn.
Aan de lezers van OpNieuw wordt gevraagd, antwoord te geven op de vraag ´Wie is de man van Monique?´
Is het Ko van de Kermis of Meneer de Leeuw? Is het een buitenlander, een Schot of een Oostenrijker? Of heet hij JP of Léon?
Schrijf één naam, plus uw eigen naam en adres op een kaart of papiertje en stop het vóór 1 november 2007 in de brievenbus van buurtcentrum De Boomsspijker, Rechtboomssloot 52.
Zet er OpNieuw bij. U kunt uw antwoord ook per post sturen (postcode 1011 EC). Of mailen naar opnieuw@nieuwmarktbuurt.nl.
Maximaal één oplossing per persoon. Uit de inzenders van goede oplossingen wordt een eerste, tweede en derde prijs verloot.
Flessen wijn. Doe mee.

Wie is toch die man van Monique?

Feest op de Kromme Waal

Op zaterdag 16 juni organiseerde 'De Tweede Ronde' aan de Kromme Waal een straatfeest met modeshow. Vrienden en bekenden, buren en klanten, fungeerden als modellen en showden dames- en herenkleding, sieraden en accessoires die in de winkel te koop zijn.

Foto's Liesbeth Bijenburg

▼Op 8 september werd voor de tweede keer het Koningsstraatfeest gehouden; de straat afgesloten voor auto's, tafels en banken op het asfalt, een podium vóór "De twee Engelen", kinderworkshops in de Brandewijnsteeg, mini-theater plus expositie in Galerie Fou-Fou en een modeshow, waarbij de straat zelf catwalk was.
We hielden het lang genoeg droog om maaltijd en optredens tot een publiek succes te maken, mede omdat op essentiële plekken grote terrasparasols waren neergezet. En wéér was het héél gezellig! Foto Sjaak van der Leden.

◀De modellen liepen op een denkbeeldige catwalk een rondje door de winkel en naar buiten en weer terug op de maten van een vrolijke soundtrack, aanschouwd door een veelkoppig publiek van buurtgenoten, klanten en toevallige voorbijgangers. Tijdens de shows en tussen de bedrijven door konden de bezoekers op het speciaal voor de gelegenheid ingerichte terras genieten van koffie en thee, zelfgemaakte koek en taart. De catering werd verzorgd door buren en vrienden vanuit het pand waar voorheen tagrijn 'de Swaen' gevestigd was en waarvan de eigenaren de ruimte voor deze gelegenheid ter beschikking gesteld hadden.
Tussen de beide shows was er life muziek: een optreden van de groep Nooot (jaha, met drie ooo's) met een combinatie van jazz en Zuid-Amerikaanse klanken. Gé Wolhoff zong smartlappen, waaronder 'Mocht ik aan de drank bezwijken'. Ondanks haar zeven kruisjes heeft zij een prachtige operastem en je kunt je wel voorstellen dat zij in haar jeugd een graag gehoorde zangeres was in de uitgaansgelegenheden aan het Leidseplein. Het was een leuk straatfeest, mede door de inzet van buurtgenoten, klanten en vrienden en dank zij het mooie weer.

VALKUILEN EN STRUIKELBLOKKEN

Stevan Luyckx

De afgelopen weken zijn in straten en stegen in de Nieuwmarktbuurt opvallende oranje markeringen verschenen die blijkbaar als doel hebben slechte bestrating te signaleren. De gedachte dat dit door een of andere dienst van het Stadsdeel Centrum wordt gedaan is niet juist. Ik doe dat.Waarom ik dat doe zal ik uitleggen.

Medio juli werd ik opgeschrikt door het ketsende geluid van staal op stenen even later door het gerommel van straatklinkers die op een hoop gegooid werden. Twee stratenmakers hadden brug 288, op de kruising van Recht Boomssloot en Oude Schans, voor al het verkeer afgezet en waren begonnen acht rijen klinkers uit het wegdek van de brug te verwijderen. Omdat die brug pas enkele jaren geleden gesloopt is en identiek weer opgebouwd en er aan de bewuste plek niet zichtbaar iets mis was heb ik aan de stratenmakers gevraagd wat de reden van deze ingreep was. Op een zeer agressieve toon werd me duidelijk gemaakt dat ik me daar niet mee moest bemoeien en dat ik "bij de gemeente" moest zijn. Na het strooien van wat zand werden dezelfde stenen weer terug gelegd. Er werd nog eens twee vierkante meter gerooid en op dezelfde manier ook weer terug gelegd.
Later trof ik beide stratenmakers op de Snoekjesbrug en daar speelde zich hetzelfde tafereel af. Nog later werd op de brug over de Krom Boomssloot eveneens een vierkante meter uit het gave wegdek verwijderd en weer terug gelegd.
Bij de Dienst Bestratingen kreeg ik een uiterst vaag verhaal te horen over "preventieve werkzaamheden die verder verval van de betrokken bruggen moest voorkomen". Op mijn vraag waarom de Keizersbrug over de Oude Schans niet onder handen wordt genomen, terwijl daar bijna geen hele klinker meer in te vinden is, was het antwoord even vaag. "De Keizersbrug zit in de planning, meneer". Met een duidelijke ondertoon van "waar bemoeit u zich mee?" eindigde dat gesprek.
Ik ben de buurt ingegaan en heb een lijst gemaakt van alle bulten en gaten, verzakkingen bij rioolputten en afsluitkranen van de waterleiding, los liggende en gebarsten stoeptegels. Het is een lange lijst geworden die ik op 18 juli aan de Dienst Bestratingen heb gestuurd. Ik kreeg daar geen antwoord op. Daar was ik nogal boos over.
Op het Waterlooplein kun je spuitbussen met fluorescerende oranje verf kopen. Ik ben toen mijn lijst met opvallende markeringen duidelijk zichtbaar gaan aanbrengen, niet stiekem, maar onder het toeziend oog van voorbijgangers en oplettende buurtbewoners. Het bleef niet onopgemerkt. Op 3 september kreeg ik antwoord op mijn brief van 18 juli waarin mij uitgelegd wordt hoe de planning van het onderhoud van de openbare ruimte georganiseerd is. Mijn lijst wordt intussen gebruikt bij het herstellen van "kleine verzakkingen".
Het signaleren en markeren van valkuilen en struikelblokken in de buurt heeft effect gehad, daar was het mij om te doen.

boek GESLOTEN

Antje Postma

Op 8 juni overleed Max Schuhmacher. Hij had samen met zijn zuster Wilma het antiquariaat Schuhmacher aan de Geldersekade hoek Rechtboomsloot.

Max Schuhmacher werd geboren in Amsterdam in 1927 en groeide op in een cultureel milieu. Zijn vader was een bekende kunstschilder, waardoor hij al vroeg met andere kunstenaars in aanraking kwam. Zoals zoveel collega's kwam hij bij toeval terecht in het antiquarenvak.

Praktijk

Het antiquarenvak leert men uitsluitend in de praktijk. Je hebt daarvoor niet alleen veel kennis omtrent boeken en een lange adem nodig, maar ook een enorm goed geheugen en handelsgeest. Bovendien moet je beschikken over een enorme verzameldrift en liefde voor oude boeken of prenten. Een combinatie van eigenschappen die niet iedereen zomaar gegeven is. Max Schuhmacher was iemand die het ver geschopt heeft in zijn vak. Karakteristiek voor hem was zijn wat slordige voorkomen in combinatie met het eeuwige houthakkershemd waaraan je hem onmiddellijk herkende.

Kennis

Zijn oudste leermeester was de heer Jorissen, bij wie hij rond 1950 werkte. Andere collega's van wie hij veel leerde waren Michiel Huizinga op de O.Z. Achterburgwal en de helaas te jong gestorven Piet Schippers, die niet alleen een groot antiquariaat heeft gehad maar ook de drukkerij De Academische Pers en die uitgeverij Rodopi opzette. Het wereldje der antiquaren is klein. Iedereen kent iedereen en onderling steekt men elkaar graag de loef af op veilingen en beurzen. De Schuhmachers staan bekend om hun enorme kennis en ervaring op allerlei gebieden. Zij beschikken over een gigantische voorraad aan boeken op het gebied van kunst, literatuur, taal en letterkunde, linguistiek en literatuurwetenschap, die op verschillende locaties opgeslagen zijn.

Het vak

De antiquaren hebben zich verenigd in de Nederlandsche Vereeniging van Antiquaren, ook wel afgekort tot NvvA, en beschikken over een eigen website. Deze vereniging bestaat al ruim zeventig jaar. Het antiquarenvak was voor de oorlog een joods vak. Simon Emmering, Max Israel en Menno Hertzberger waren allen bekende joodse handelaren. De handelsgeest ging van vader op zoon. Na de oorlog waren het vaak 'sociale mislukkingen'. Mensen die hun studie niet hadden afgemaakt of die ergens anders de boot gemist hadden, zoals Michiel Huizinga die van huis wegliep en een zaak begon op de O.Z. Achterburgwal. Max Schuhmacher zelf zat eerder op de middelbare landbouwschool in Groningen vanwege zijn liefde voor planten en dieren. Zuster Wilma studeerde oorspronkelijk medicijnen en begon ooit als werkstudent bij Frits Knuf; na een jaar gaf ze haar studie op vanwege ziekte van haar moeder.

Samenwerking

De samenwerking van Max en Wilma was heel bijzonder. Zij hadden ieder hun eigen specifieke taak binnen het bedrijf. Max ging erop uit, kocht in, ging naar kijkdagen van veilingen en handelde met collega's. Wilma beschreef de boeken en zocht van tevoren uit wat iets waard was, hoeveel een bepaald boek moest opbrengen en wat de maximale inkoopprijs van een bepaald boek mocht zijn. Zij beschikt over een fabelachtig geheugen voor details en is een meesteres in het beschrijven en herkennen van namen en voorletters, terwijl Max op zijn beurt een enorm geheugen had voor lettertypen, kleuren en banden. Hij zag direct als een boek afweek van de normale band en liet Wilma precies nagaan wat er specifiek was aan een bepaalde uitgave.

Inkopen

Vaak kocht Max Schuhmacher bibliotheken op en verkocht dan wat hem niet interesseerde weer door. Zij hebben niet één exemplaar van een bepaald boek, maar soms een hele kast met bijvoorbeeld boeken van alleen Couperus. Meerdere keren kregen zij als eersten de kans een hele bibliotheek van een auteur op te kopen, zoals die van Jan van Nijlen, Roland Holst, Werumeus Buning, Frans Coenen, Jan Engelman en Gerrit Borgers.
De catalogi van de Schuhmachers zijn beroemd en de prijzen bepalend voor de markt.
Door de rijke verzameling die ze in de loop der jaren hebben opgebouwd zijn ze in staat wetenschappers van dienst te zijn die zich verdiepen in een bepaald onderwerp. Regelmatig lenen zij boeken uit, bijvoorbeeld aan het Letterkundig Museum voor een tentoonstelling, omdat zij over specifieke puntgave exemplaren beschikken die nergens anders te vinden zijn.

Collectioneren

In de loop der jaren deden de Schuhmachers vele interessante vondsten. Het is vaak een kwestie van geluk, kennis en weten wat iets waard is. En ook de tijdgeest in de gaten houden en weten waar vraag naar is op een bepaald moment. Bijvoorbeeld toen de hausse rond Cobra begon hadden de Schuhmachers vrijwel alles in voorraad. Het verzamelen zit hen in het bloed. Zij willen daarmee graag iets bijdragen aan de kennis van het boek en de handel in boeken heeft hun die mogelijkheid gegeven. Op hun beurt stellen zij graag hun verzameling ter beschikking van studenten die bezig zijn met een proefschrift of een wetenschappelijke studie. Zij kunnen ter plekke datgene wat hun interesseert inzien en bekijken. Vaak zijn de boeken te duur om zelf aan te schaffen. De Schuhmachers beheren hun collectie met de nodige zorg.

Met het overlijden van Max Schuhmacher is een karakteristieke figuur uit het antiquarenvak heengegaan. Max werd met paard en wagen vanaf de Geldersekade naar zijn laatste rustplaats vervoerd.

aquarel Dunya

Circus Rigolo voor het laatst geweest?

Riet Paasman

Opschudding in de buurt toen directeur Dick Hoezee van Circus Rigolo op de prominentenavond te kennen gaf dat het circus misschien voor het laatst op de Nieuwmarkt stond. De dag tevoren had hij een dame van de gemeente op bezoek gehad – "een Miep met een map" – die hem had meegedeeld dat hij volgend jaar geen wagens meer om de tent heen mag zetten.
Het gewicht zou te zwaar zijn voor de Nieuwmarkt en de druk op het plein te groot. "Bij mij ook, zo langzamerhand", spreekt Hoezee zijn verontwaardiging uit. "Dit pik ik niet, vijf wagens, dat kan toch helemaal niet? We hebben alle wagens nodig, wij wonen erin en al ons materiaal zit erin. Bovendien verkleden we ons erin en maken we er de tent aan vast. Volgend jaar moet ik van Miep de tent vastmaken aan betonblokken. Alsof dat niks weegt. Ik vind dit ontzettend flauw, ik voel me machteloos."

Al tien jaar komt het circus naar de Nieuwmarkt. Standaard de zaterdag vóór Hartjesdag staat het er en blijft dan negen dagen. Iedereen uit de buurt komt kijken en buurtbewoners als wijlen tante Aal, Bep de Gier, Charles van café De Vriendschap, Cees loterij, Gerrit Wijnhoud treden op de prominentenavond op met slangen, honden, acrobatiek en vuur spuwen. Lachen is dat. "Dit jaar was die avond weer helemaal uitverkocht. En wie vandaag naar de Uitmarkt was komt morgen bij ons, om de schade in te halen." De hele buurt is tegen, heeft hij gehoord. "De Flesseman wil naar de gemeente stappen om te vertellen hoe min ze dit vinden. 'Jullie horen hier', zeggen ze."

Dit jaar werd de oude situatie nog gedoogd. Maar Miep heeft Dick ook gezegd dat hij geen dieren mag onderbrengen in de wagens. Het zou stinken. "Dat kan toch niet en wat een onzin. Ik heb drie geiten, één heet Jack, dat is een bok, een andere heet Marijke, die lijkt een beetje op een Vosje. Ik vind het fantastisch om op de markt te staan, we zijn geen Circus Renz, we zijn een buurtcircus met veel plezier. We staan hier ook niet voor het geld, dit is voor ons een betaalde vakantie." Dick zegt de indruk te hebben dat de gemeente het een zootje vindt. "Die Miep zei dat één tent met een hek er omheen toch veel mooier was. Dat wordt dus een circusgevangenis."
'We gaan nog wel praten', zei Miep. Dick: "Ik heb er geen fiducie in. De gemeente zegt wat ik moet doen. Maar ik bepaal toch zelf of ik hier kom en hoe, niet de gemeente. Laten ze doen zoals de brandweer, die is veel soepeler. 'Het is niet helemaal zoals het hoort', zeiden ze toen ze kwamen kijken. 'Maar het is hetzelfde als vorig jaar, dus laat maar, 't is wel goed'. Kijk, zo kan het ook. Al die regels. Straks mag hier niks meer."

Ko van de Kermis

Glans en glitter. Licht en lawaai. Nep en net-echt. Borsten en billen. Duizeling en doodsverachting. Kermisklanten halen alles uit de kast om het publiek te verleiden. Dat is al eeuwen zo. Ko van de Kermis was een van de beelden in het kraam van koek en zoet. Hij maakte vroeger deel uit van een hele familie, samen met Noortje Nougat, Zure Jan-en-zijn-stokken, het Spekwijf en Bonbonneke. Later, toen de vingers van veel bezoekers wat grijpgrager werden en de warenwet meer hygiene afdwong, verdwenen hun producten achter het glas van een vitrine vol heerlijkheden. Dat gebeurde ook met het kermisbier van Ko. Kermisbier was aangelengd met water om de bezoekers met de meeste dorst tegen dronkenschap te beschermen.
Wie al die figuren uit het snoep- en gebakkraam nog eens wil zien kan terecht in het Kermismuseum in het Markiezenhof in Bergen op Zoom, een prachtig neogotisch stadspaleis uit de 15de eeuw. Open van dinsdag tot en met zondag, van 11.00 tot 17.00 uur. Daar kom je Ko tegen.
Een origineel museumstuk, dus?
Monique Kok van wijnhandel De Schottenburgh moet lachen.
"Die kermisjongens moeten ´s winters ook wat verdienen. Liefhebbers kunnen ook de vrouw-met-de-drie-borsten kopen, de glazen bol van de waarzegster en de maagd uit het spookhuis."
Monique is zo´n liefhebber. Verliefd op Ko van de Kermis.

De redactie van OpNieuw vroeg Frans Niekel, directeur van de Sint-Antoniusschool, in de eerste schoolweek van het nieuwe seizoen een dagboek bij te houden.

De P-week van meester Frans

De eerste schoolweek van de directeur begint veertien dagen voor de kinderen zich weer laten zien. Maar de lezers van OpNieuw zullen wel niet zitten wachten op informatie over de manier waarop lesroosters in elkaar worden gezet, de jaarplanning wordt gemaakt en hoe de voorbereidende teamvergaderingen verlopen. Ook over de inrichting van de lokalen, het klaar zetten van de lesmaterialen en de veiligheidscontrole van de speeltoestellen binnen en buiten valt niet zo veel spannends te zeggen. Ik werk punt voor punt een vaste checklijst af.

Vroeger kwam er op de eerste dag na de grote vakantie een groep nieuwe leerlingen naar de kleuter- of de grote school. De bijdehandjes met veel lawaai en bravoure. De meeste anderen heel schuchter en vol tranen als hun moeder afscheid nam. Dat is al jaren niet meer zo. Nieuwe leerlingen worden aangemeld zodra ze de leerplichtige leeftijd van vier jaar bereiken. Dus druppelen ze het hele jaar door binnen. Elk jaar zo´n 35 nieuwe beloften. Er zijn dit jaar maar twee kinderen die van een andere school komen. Die hebben eind vorig schooljaar al een dag meegedraaid, dus ze weten de weg. Bij het openen van het hek ziet 'meester Frans' al de verwachtingsvolle blikken van de leerlingen. Veel kinderen komen met hun vader of moeder. Die voelen zich ook altijd welkom op onze school. Of zijn ze jaloers en willen ze eigenlijk nog wat vergeten kennis bijspijkeren?

Een nieuw schooljaar, een nieuwe juf of meester; wát zal het nieuwe jaar brengen? Zowel kinderen, leerkrachten als ouders worden overspoeld met een verscheidenheid aan indrukken. Wat overheerst is de bekende 'schoolgeur'. Telkens als je na lange tijd een schoolgebouw binnenstapt, dan komt er een déjà-vu gevoel als een warme deken over je heen. Ik probeer naar de kinderen en ouders uit te stralen dat de directeur alles onder controle heeft. "Fijn dat je er weer bent, leuke vakantie gehad?" Om 10 uur drink ik koffie met de collega's. "Hoe was het vanmorgen? Geen problemen? Houden zo! Zijn alle leerlingen aanwezig? Ja! Top." Dan moet er weer een stapel post worden verwerkt en de leerlingenadministratie worden bijgewerkt. Zijn de vertrokken leerlingen uitgeschreven en de nieuwe leerlingen ingeschreven? Alle facturen betaald? Alle bonnen gedeclareerd?

De komende maanden volgt de conciërge een maandagcursus. Die dag moet ik wat extra klussen opvangen. De vuilniszakken buiten zetten is voorlopig een van mijn vaste maandagtaken. Ik maak een afspraak met de wethouder onderwijs van Stadsdeel Centrum om te overleggen over de zogenaamde participatiebanen waarvan de conciërge er een bezet. Het lijkt een goed idee dat de overheid die mogelijkheden biedt, maar er kleven meer haken en ogen aan dan men zich kan voorstellen. Ik zou het veel beter vin-

Steeds meer witte olifantjes

De Openbare Basisschool De Witte Olifant heeft de 4- en 5-jarigen in groep 1 en 2 gemixt. Er zijn drie gemengde groepen met in totaal 75 leerlingen. Dat kan in de loop van het schooljaar oplopen tot 100. De Witte Olifant – nu 290 leerlingen – is een groeischool.

Alle kinderen en het personeel zijn eind augustus weer met veel enthousiasme begonnen, onder leiding van Ineke Kersten, de nieuwe directeur. Vanaf 1 augustus moeten scholen voor- en naschoolse opvang aanbieden. De Witte Olifant heeft daar weinig problemen mee. Femmy en Sacha runnen ´NSO De Oude Schans´, een opvangbedrijfje dat ruimte in het schoolgebouw huurt. De leerlingen die daarvan gebruik maken hoeven het gebouw dus niet uit. Er zijn verschillende sport- en spelmogelijkheden, een computerhoek en er is een snoezelkussenruimte. De Witte Olifant maakt bovendien gebruik van de kennis en deskundigheid van diverse ouders die na schooltijd Engels, Spaans en blokfluitlessen geven. Andere ouders leiden een toneelclub en een kinderkoor.

Leerlingen van beide buurtscholen kunnen ook terecht in De Boomsspijker, dat al jarenlang elke dag een uitgebreid activiteitenprogramma heeft voor kinderen van alle leeftijden. ´Dat programma hebben we met ingang van het nieuwe seizoen nog verder uitgebreid´, zegt Mieke Lokkerbol van het buurtcentrum. ´Nieuw is een cursus dansmix op maandagmiddag en een kinderatelier op maandag- en donderdagmiddagen.´ In de ateliers, voor kinderen van 6 tot 8 jaar en voor de wat ouderen van 9 tot 12 jaar, wordt geknipt, geplakt en geverfd. De resultaten worden aan het eind van het seizoen tentoongesteld. Dank zij dat grote en gevarieerde aanbod lijken de nieuwe eisen voor voor- en naschoolse opvang voor ouders en kinderen in de Nieuwmarktbuurt weinig problemen op te leveren. Met de uitbreiding in de Sint-Antoniusschool (november 2007) zijn er voldoende mogelijkheden. Dat geldt nog niet voor de hele binnenstad. IJsterk, de nieuwe naam van de Stichting Welzijn Binnenstand, blijft investeren in de groei van het aantal ruimten en programma´s. Er is geld voor. Knelpunt is het gebrek aan menskracht. IJsterk is hard op zoek naar vrijwilligers, enthousiaste mensen die kinderen willen begeleiden tijdens het eten, spelen en op wandelingen tussen school en opvangplaats. Vrijwilligers krijgen een korte opleiding en een financiële vergoeding van tien euro per keer.

Geïnteresseerden kunnen bellen: 521 02 00 of zich melden via de website www.welzijnbinnenstad.nl

Groep 1 van de St.Antoniusschool, met juf Margo Varna. foto:Ellis Doeven

den als iedere basisschool het geld krijgt om een conciërge aan te stellen in plaats van regelingen te bedenken die met allerlei kunst-en-vliegwerk moeten worden toegepast. Het kost wat, maar dan héb je ook wat!

Ik begin met de planning van een studiedag voor het team. De datum staat al vast, maar de inhoud van het programma nog niet. Er moet een informatiebulletin voor de ouders worden gemaakt én een voor het schoolteam. Het nieuwe schoolplan is nog lang niet af. Daar heb ik de afgelopen weken even geen tijd voor gehad. Dan maar hopen dat het begin van het nieuwe schooljaar iets minder drukte oplevert dan in voorgaande jaren. Dan gaat het dit keer misschien lukken.

Wat wil de school de komende jaren eigenlijk bereiken? Wat wordt er van de Sint-Antoniusschool verwacht? In ieder geval wordt met ingang van 1 augustus 2007 van alle scholen verwacht dat ze de voor-, tussen- en naschoolse opvang aanbieden. Voorheen werd dat geregeld door verschillende kinderopvangcentra. Het leek de Tweede Kamer wel een goede oplossing daarvoor scholen verantwoordelijk te maken, niet wetende wat het voor gevolgen zou kunnen hebben. Scholen moeten kinderen kunnen opvangen van 's ochtends half acht tot 's avonds half zeven! De Sint-Antoniusschool heeft daar niet voldoende ruimte voor en de directeur en het personeel kunnen dat er niet even bij doen. We hebben dus een professionele organisatie ingeschakeld om het te regelen.

De eerste week is goed gegaan. Vóórschools is er geen opvang omdat er weinig tot geen behoefte aan is. De tussenschoolse opvang is netjes geregeld door de overblijfcoördinator en de naschoolse opvang wordt als vanouds nog steeds georganiseerd door de Boomsspijker. Wat zijn we blij met het buurtcentrum! Er zijn weliswaar te weinig plaatsen in de Boomsspijker, maar in november hoopt de school ook binnen het eigen gebouw extra plaatsen te kunnen aanbieden.
Het computerlokaal in school wordt vanaf de eerste dag intensief gebruikt door de groepen 5 tot en met 8. Onze medewerker ICT (informatie- en communicatietechnologie) heeft er zijn handen vol aan. De computer is de afgelopen jaren in snel tempo de basisschool binnen gekomen. Niet alleen voor mijn eigen dagelijkse werkzaamheden, administratie, financieel beheer en een groeiend aantal E-mailberichten. Ook in het lesprogramma van de leerlingen is ICT niet meer weg te denken. De leerdoelen en de manier waarop we computergebruik aanpakken moeten ook in het schoolplan.

Om de haverklap word ik verwacht op vergaderingen, overlegbijeenkomsten, studiedagen, werk- en stuurgroepen die buiten de school worden gehouden. Dat is niet altijd de aantrekkelijkste kant van mijn baan. Soms vraag ik me af wanneer ik eigenlijk de school moet runnen. Gelukkig hebben we een ervaren team met enthousiaste medewerkers. Zij weten van de hoed en de rand en laten zich ook dit schooljaar van hun beste kant zien. Niet voor niets staat de 'P' van Plezier bovenaan de onderwijsvisie van de school! Wie met plezier zijn of haar werk doet, ongeacht of je nu leerling, leerkracht of directeur bent, levert betere prestaties.

Op vrijdagmiddag, als ik de school afsluit, roepen de spelende kinderen me na: "Dag, meester Frans! Fijn weekend!" Kijk, dát doet een mens goed. Het was die eerste schoolweek weer een P-week. Een zeer plezierige week. Het belooft veel goeds voor de rest van het schooljaar.

BEN OVERWATER AARDAPPELEN - GROENTEN - FRUIT

UW GESNEDEN GROENTESPECIALIST
VOOR HORECA EN INSTELLINGEN

020 - 6 204 553

DIERENKLINIEK P. VAN DOORMALEN

Oostenburgergracht 183 • tel. 6206611
behandeling volgens afspraak
maandag t/m vrijdag van 9.00-20.00 uur

Installatie - Advies - SoHo - Thuis
www.tjoen.dds.nl/linux/ - tjoen@dds.nl
St. Antoniesbreestraat 78
020-6231276 ma-vr 8.30-12.30

de WEEGSCHAAL
30 jaar gespecialiseerd in **natuurvoeding**

Dagelijks vers en biologisch:
Brood, banket, veg. snacks, groente, fruit en zuivel
En verder:
Gluten-, lactose- en suikervrije producten
Mediterrane & Japanse delicatessen
Natuurlijke cosmetica

JODENBREESTRAAT 20 bij Rembrandthuis **tel. 020 6241765**

MR DRS J.J. ZIJLSTRA
ADVOCAAT
TEVENS
BELASTINGADVISEUR

OUDESCHANS B/BG 1011 KK AMSTERDAM
TEL. 4223908 FAX 4223909

Basil de Visser
Strijkstokken

copieën ~ beharen ~ reparaties

Binnen Bantammerstraat 10 A
tel: 6235614
www.bows.nl

PANATTA GYM FITNESS CLUB

OUDESCHANS 30
1011LB AMSTERDAM
TEL: 020-6245858

fitness voor nog géén €uro per dag !!
geen borg, geen inschrijfgeld !
per maand € 29,95 all in
INCLUSIEF:
* SAUNA *TURKS STOOMBAD
* INFRAROOD-CABINE *LOCKERS
* weging op de lichaams-composition-analyzer
* 50 % korting op de snelbruiners en power-tower

openingstijden:		donderdag	10.00-22.30 u
maandag	08.30-22.30 u	vrijdag	08.30-22.00 u
dinsdag	10.00-23.00 u	zaterdag	10.00-18.00 u
woensdag	08.30-22.30 u	zondag	13.00-19.00 u

DE WIJNERIJ
Binnen Bantammerstraat 8
1011 CK Amsterdam
Tel : 020 - 6256433
specialist in franse wijnen

elke 1ste zaterdag van de maand OPEN KELDER
wijn- avonden & cursussen

bestellingen gratis milieuvriendelijk **thuisbezorgd**

De Tweede Ronde

TWEEDE KANS (MERK)KLEDING
Sieraden, Tassen, Accessoires, Oud Servies, Linnengoed
di-wo-do 12-18 u. vr-za 10-17 u. Tel. 020 420 1425
KROMME WAAL 10 1011 BS AMSTERDAM

restaurant
Hemelse Modder
Verrassend eerlijk genieten

Hemelse Modder
Oude Waal 11
1011 BZ Amsterdam
020 624 32 03

open vanaf 18.00 uur
www.hemelsemodder.nl

mijn beste vriend

De politie die zo klaagt
dat zij doorlopend wordt belaagd
door boos en redeloos burgervolk
viel domweg in haar eigen dolk.

Te vaak geeft zij 't crapuul gelijk,
deelt vlijtig boetes uit om 't Rijk
te spekken maar praat goed
al wat het falderappes doet.

Zo laat een vrouw haar hondje uit
op ons luik. Mijn ingreep stuit
diervriendelijk maar vastberaden
's hondjes bruine euveldaden.

Het begeleidend takkewijf
vloekt mij overspannen stijf.
Een agent komt naderbij.
Wie krijgt gelijk? Niet ik maar zij!

Zo slaat een junk tijdens een twist
in op een vijand maar hij mist.
De bijl ontglipt de drugsgebruiker
de gracht in dus men stuurt een duiker.

Na urenlang geduik en dreggen
weet men het wapen droog te leggen.
Gejuich alom. De onverlaat
loopt 's anderendaags weer over straat.

Zo treft mijn oor op weg naar huis
een klaterend, onfris geruis.
Ik zie een tweetal slangen sissen
van junken die mijn deur bepissen.

Toevallig komt op dat moment
van Oosten langs, een Oom agent.
Met een compaan. Op zijn gemak
kuiert hij voort, de labbekak.

Hij zit ze niet achter de broek.
Het tuig verdwijnt dus om de hoek.
Met dat rotloontje van mij
loop ìk niet hard, zoals hij zei.

Waarschijnlijk bent U, net als ik,
nu niet verbaasd dat men de pik
heeft op 't bevoegd maar slap gezag
dat Ù verbiedt wat Jan Rap mag.

Belandt dit clubje in de Hel
dan vraag ìk de Duivel wel
onder de pot waarin zij koken
het vuurtje nog eens op te stoken.

Diender Woudenberg verstaat
zijn vak gelukkig wel. Die praat
niet recht wat krom is maar helpt gajes
waar het hoort - dus in de bajes.

Janus Bonkhoofd

Open Ateliers Nieuwmarkt 2007

Zaterdag 6 en zondag 7 oktober 2007 van 12.00 tot 18.00 uur

De Open Ateliers Nieuwmarkt 2007 bieden de mogelijkheid op wandelafstand kunst te bekijken en kunstenaars in een ongedwongen sfeer te ontmoeten, zonder verplichtingen. Meer dan vijftig deelnemende kunstenaars uit de Nieuwmarktbuurt stellen hun atelier weer open voor het publiek. Er is werk te zien in de disciplines schilderen, grafiek, beeldhouwen, fotografie en film. Onder de deelnemers zijn dit jaar veel nieuwe gezichten.
Er zijn nog meer activiteiten. Voor de kinderen zijn er kunstworkshops onder professionele begeleiding. In de Openbare Bibliotheek het Pintohuis is een tentoonstelling van een klein werk van elke deelnemende kunstenaar onder het thema 'Woord en Beeld'. Deze werken van 20x20 cm blijven een maand hangen.
De Centrale Expositie vindt plaats in galerie de 'Chiellerie', Raamgracht 58, Amsterdam. Hier is ook de routebeschrijving te verkrijgen. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met: **Anita Mizrahi: 06 26952115, a.studio@orange.nl**
Hans Puts: 020 625 69 85, hansputs@planet.nl

Meneer de Leeuw

De leeuw is van de kar gevallen. Nee, dat betekent in dit geval niet dat Monique Kok van wijnhandel De Schottenburch de pop van een heler heeft gekocht. De pop stond op een wagen waarmee brouwerij De Leeuw in de jaren 50 en 60 van de vorige eeuw meereed in de carnavalsoptocht van Valkenburg aan de Geul (Limburg). Het was en is gebruikelijk dat plaatselijke verenigingen en bedrijven zich in die optocht presenteren. De brouwerij (sinds 1886, Leeuwbier wordt nog steeds gebrouwen) deed dat jarenlang met een kar waarop allerlei vreemde figuren gratis flessen bier aan het publiek aanboden. Omstanders konden er ook zelf een pakken. 'Alleen voor volwassenen. Maximaal één fles per persoon. Gelieve lege flessen bij de brouwerij in te leveren', stond er op het etiket.
Tegenwoordig gebruikt de brouwerij ander promotiemateriaal. Een eigen website bijvoorbeeld (www.leeuwbier.nl). Maar, net als destijds, moet je 18 jaar of ouder zijn om daarvan te genieten!
Sjeng, een oud-oom van Monique Kok, werkte destijds bij Brouwerij De Leeuw. Na zijn dood vonden neven en nichten de pop in de boedel. Te mooi om weg te gooien. Te lelijk om hem in de woonkamer te zetten. Toen Monique de wijnhandel opende, herinnerde een familielid dat hij nog ergens in de schuur een toepasselijk cadeautje had staan. "Ze hadden er een enorme rode strik om gedaan, die schatten", zegt Monique. "Toen ik een naam moest bedenken heb ik nog even getwijfeld tussen Sjeng en De Leeuw", voegt ze er aan toe.

Soms lastig – altijd betrokken

Riet Lentink

foto: René Louman

Op 7 augustus is heel onverwacht Trijnie Blom overleden. Ze was in de Nieuwmarktbuurt een bekende figuur. Een eigenzinnig mens die ondanks haar handicap graag overal aanwezig was. Een belangrijk deel van haar leven woonde ze in de Nieuwmarktbuurt op de woonboot Gaia aan de Binnenkant.
Ze was betrokken bij de protesten tegen de metro, waarbij de deur van de woning aan de Lastageweg waar ze toen woonde met ijzeren platen gebarricadeerd werd. Ook de actie Onkruid en de vrouwenbeweging hadden haar belangstelling. Ze zong Jiddische liederen in een Jiddisch koor, smartlappen in een smartlappenkoor. Ze heeft ook lang in een kerkkoor gezongen.
Verder deed ze een schrijfcursus en schreef ze met haar vrienden in een schrijversclubje. Ook was ze lang betrokken bij de Flesseman, waar ze scherp in de gaten hield dat de Flesseman een huis van ouderen was en dat mensen er zo lang mogelijk zelfstandig moesten kunnen wonen. Ze zat namens de buurt in de Cliëntenraad van de Flesseman en was er enkele jaren voorzitter.
De buurt ging haar ter harte en ze sprak graag mee over alles wat er aan de hand was. De dreigende sluiting van het Pintohuis was voor haar dan ook niet bespreekbaar, het was haar venster op de wereld die door haar handicap toch al steeds kleiner werd. Ze las niet over de halve wereld, maar wilde op de hoogte blijven van de hele wereld. Ondanks haar beperkte financiële mogelijkheden had ze een fosterparentskind.
Ze woonde vele jaren op het Zuiderkerkhof, de buurt waar ze alle plekjes kende en waar velen haar ook kenden. Ze was een karakteristieke verschijning, die zich graag met van alles bemoeide. Ze was goed op de hoogte van wat er in de buurt speelde. Maar de bereikbaarheid van haar woning werd een probleem, vooral toen ze een rollator moest gebruiken. Ze kon die slechts met behulp van derden naar boven krijgen, een onhoudbare situatie. Eind 2006 kreeg ze een woning in de Sint Antoniesbreestraat, met een lift en een balkon.
Hoewel ze het Zuiderkerkhof verschrikkelijk miste, vertelde ze me dat het zien van de lift haar weer blij maakte. En ook het balkon was voor haar erg fijn. Ze was van plan negentig te worden, maar haar hart wilde niet meer. Gezien haar steeds meer verslechterende gezondheid was de opname in een verzorgingstehuis een reeel toekomstbeeld. Dat zou voor haar erg moeilijk geweest zijn, met al haar spulletjes en enorme hoeveelheid boeken. Gelukkig voor haar is het zover niet gekomen, de laatste bladzijde gelezen, haar boek is dicht.

We zullen ons Trijnie herinneren als een soms lastige, maar altijd betrokken vrouw. Ze heeft op haar eigen wijze geprobeerd de wereld een stukje beter te maken.

Emre

Greet van der Krieke

Hardlopen! Samen met die ongeveer vijf miljoen Nederlanders maak ook ik af en toe 's Heren wegen onveilig. Vooral die eerste paar kilometers vraag ik mij wel af waarom ik dit toch allemaal doe. Het lijf protesteert aan alle kanten. Meestal gaat dat over en dan komt de beloning. Je komt in een ritme en ziet weer hoe prachtig Amsterdam toch is. Ik loop op vroege tijdstippen, heerlijk rustig, ook zoek ik bij voorkeur water op. Geniet ontzettend, zie de stad echt anders en doe verrassende ontdekkingen. Wist nooit dat je onder dat poortje door kunt en als je die hoek neemt, sta je ineens weer daar. Zaterdagmorgen loop ik wel eens een stuk sjieke gracht, waar de vuilnisman nog langs moet komen. Het is maar goed dat mijn sportbroek slechts een minuscuul zakje bevat voor sleutel en mobiel!
Heel vaak kom ik vrolijk terug, zo niet die ene keer. "Emre, dikke turk" staat met grote, oranje fluorescerende letters op de muur onder het tunneltje. Het raakt me, het handschrift doet wat kinderlijk aan maar desondanks is het zo agressief. Er wordt veel op muren gekalkt: bij herhaling lees ik dat Jonas van Elly houdt. Dat komt sympathieker over, hoewel Elly een bos rode rozen vast ook wel op prijs stelt. Jonas zou het ook nog een keer van de daken kunnen schreeuwen of haar bombarderen met sms'jes, maar dan houdt het wel zo'n beetje op. En daar stoort hij mij in het geheel niet mee. Maar deze tekst stoort mij wel. Ik geef toe: alweer geen wereldschokkende zaken. In de vorige OpNieuw heb ik u mijn ergernis over die achteloos weggegooide peuken meegedeeld. Dat ontlokte één uwer de opmerking dat OpNieuw nu wel erg in de marge bezig is. Dat kan zo zijn, maar ik ben er nog steeds van overtuigd dat fatsoen op de vierkante centimeter begint.
"Emre, dikke turk", stond er de week daarop volgend nog steeds. In een impuls heb ik verwoede pogingen ondernomen om met mijn watervoorraad die letters weg te poetsen. Mijn flesje water is ongeveer de hoeveelheid van het glaasje wijn dat u op het gemiddelde terras op de Nieuwmarkt zonder blikken of blozen krijgt voorgezet. Dat lukte natuurlijk niet, die verf is zulk gemeen spul. We zijn even op vakantie en na veertien dagen loop ik weer mijn rondje. Het tunneltje blikkert maagdelijk wit in het zonlicht. Hoera en hulde, zou het een oplettende witkalker van gemeentewege geweest zijn?

Advertentie

voor al Uw visspecialiteiten
Cock en Elly Huijsman

meer dan 50 jaar het vertrouwde adres;
Zeedijk 129 tel. 6 242 070

Als de buren inburgeren

Anneke Hesp

Kijk niet raar op als u deze herfst gevraagd wordt om een handtekening na een doodgewoon gesprek met de buren of bij een afspraak op het schoolplein. De nieuwe wet Inburgering komt eraan. Wie aan het inburgeren is, moet vanaf september kunnen bewijzen dat hij ook buiten de Nederlandse les bezig is met de taal. Vooral dokters, mensen die op een school werken of achter een loket, zullen veel te maken krijgen met verzoeken om formulieren in te vullen.
Er zijn in Amsterdam drie soorten mensen. De ene groep probeert in te burgeren, de andere helpt anderen in te burgeren en de derde groep weet van niks. De derde groep beweegt zich uitsluitend in de eigen autochtone of allochtone cultuur. Je hebt dan alleen contact met wie jouw taal helemaal meester zijn en die jouw gedachten altijd prima kunnen volgen.

De andere twee groepen hebben het heel druk met dat inburgeren. Als je wilt inburgeren kom je uit een ander land en dan ben je aan het uitzoeken hoe je dingen zegt, waarom de dingen gaan zoals ze gaan en hoe je tussendoor je leven voor jou en je kinderen zo goed mogelijk regelt. De mensen die deze eerste groep helpen vormen een heel groot deel van de Zeeburgers: de buren, mensen die in de winkel werken, onderwijzers en iedereen die werkt voor de politie, het postkantoor, de bibliotheek of voor de gemeente op straat en achter loketten. Voor dat inburgeren wordt bijna niemand extra betaald, het hoort er gewoon bij.

Ik ben een van de mensen die er wel voor wordt betaald, want ik geef Nederlands aan mensen die hier al een tijdje wonen. Aan de Servische oma die 72 jaar is en er alleen voor staat. Aan de jonge Turkse vrouw die over een half jaar haar tweede kindje krijgt en het heel moeilijk vindt om goed te praten met de juffrouw van haar dochtertje. Aan de Marokkaanse man die nog nooit naar school is geweest maar toch een verantwoordelijke baan heeft en vaak klaagt over hoofdpijn. De Egyptische ingenieur en de Poolse grafisch ontwerper, de Keniaanse schoonheidsspecialiste die altijd de andere opbeurt en de Ghanese schoonmaakster die vooral vaak heel moe is.

Ik werk me een slag in de rondte om de stroom vragen te beantwoorden die op me af komen. Waarom zijn er zwarte en witte scholen? Waar kan ik leren fietsen? Wat was die grote optocht gisteravond? Aanbidden christenen de kerstboom op 25 december? Ik vertel over de zuilen die lange tijd bepaalden waar Nederlanders hun kinderen naar school stuurden en wat woorden als Montessori of Dalton betekenen. Over speciale fietslessen voor volwassenen bij de sporthal. Waarom wij in hemelsnaam met honderden mensen tegelijkertijd de avondvierdaagse lopen. En dat de kerstboom een overblijfsel is uit onze Germaanse cultuur.

Baby

Vanaf september verandert er veel in mijn werk door de nieuwe wet inburgering. Nu oefen ik samen met mijn cursisten in de klas hoe je in de winkel informatie vraagt over dingen die je wilt kopen. Of we doen een telefoongesprek na met de loodgieter die naar de lekkende kraan komt kijken. Of ik word ineens een dokter die vraagt wat er aan de hand is en medicijnen voorschrijft.

Maar met dat deel van mijn werk krijgen nu officieel veel meer mensen te maken. Mijn cursisten moeten vanaf september met bewijzen komen dat ze buiten de les Nederlands gebruiken. Nodigen ze de buren uit voor een feestje, dan moeten ze een formulier invullen waarop beschreven staat dat ze hierbij in het domein Burgerschap van Cruciale Praktijksituaties 10 het element Cruciale Handeling 2 hebben uitgevoerd. De buren moeten dan hun handtekening zetten. Andere onderwerpen kunnen zijn: reageren op familieberichten, informeren over aankomende overlast of overleggen bij schade. Ik voorzie een enorme uitbreiding van initiatieven van mijn cursisten naar hun buren toe. “Hallo buurvrouw, komt u even thee drinken en een formulier invullen?” “Gefeliciteerd met de nieuwe baby. Mag ik een handtekening voor Cruciale Handeling 3?” Ik hoop dat de vragen over de avondvierdaagse en de kerstboom dan ook beantwoord worden door mensen met een andere kijk op die zaken dan ik.

Anneke Hesp was jarenlang lid van de redactie van OpNieuw en woont nu in stadsdeel Zeeburg.

In alle stadsdeelkantoren is een taalwijzer ingericht. Voor vragen over de Wet Inburgering of een afspraak voor een intakegesprek kunt u contact opnemen met een van de medewerkers van die taalwijzer. Wie een uitkering krijgt, hoeft niet naar de taalwijzer. Die gaat naar zijn klantmanager bij de Dienst Werk en Inkomen en wordt daar verder geholpen.

DNA speelt De Arabier van Am

Met aanbieding voor de lezers van OpNieuw

Binnenkort speelt in het Compagnietheater aan de Kloveniersburgwal de voorstelling:

De Arabier van Amsterdam, een bewerking van *De Koopman van Venetië* van William Shakespeare.

Gerrit Wijnhoud

Schrijver Justus van Oel maakte van de originele tekst van Shakespeare een scherpe aanklacht tegen machtsmisbruik, wraak en discriminatie. Ex-buurtbewoner Sabri Saad el Hamus speelt de hoofdrol, buurtbewoonster Peggy-Jane de Schepper speelt de rol van de mooie Jessica op wie de dubieuze zakenman Antonio verliefd wordt. Maar het echte liefdesverhaal speelt tussen Portia en Bassanio. De laatste moet voor Portia een bruidsschat betalen, maar heeft zelf het geld niet en probeert dit vervolgens te lenen van zijn vriend Antonio, die ook in hasj-transporten doet. In afwachting van de volgende drie containers ziet hij zich gedwongen een beroep te doen op de Arabische jood Rafi die, om het allemaal nog ingewikkelder te maken, tevens de vader van Jessica is. Ziehier een dramatische komedie in een notendop.

Voorwaarde

Het oorspronkelijke stuk speelt in Venetië, waar de jood Shylock (in het stuk de Arabische jood Rafi) jarenlang vernederd wordt door inwoners van de stad waarin het getto is uitgevonden. Ghetto Nuovo heet de wijk waarin de joden sinds 1516 gedwongen worden te wonen. Maar als Antonio bij hem komt om geld te lenen krijgt Shylock eindelijk de kans iets terug te doen. Hij leent het geld, maar op een wel heel bijzondere voorwaarde. "Signor Antonio", zegt hij, "hoe menigmaal hebt u mij gehoond, gelachen om mijn centen en mijn rente. U schold me uit voor heiden en voor bloedhond en spuwde op mijn joodse kleed." Hij voorziet de ondergang van de ander en is vervuld van wraak, ten volle bereid tot het wegsnijden van een pond vlees rondom Antonio's hart, de tegenwaarde van de lening.

Machtsstrijd

In de bewerking van Justus leent de Arabische Jood Rafi, uitbater van een Amsterdamse shoarma-zaak, geld aan de zakenman Antonio. Met het geld van Antonio kan zijn vriend Bassanio de mooie Portia voor zich winnen. Maar Rafi laat contractueel vastleggen dat, als er niet wordt afgelost, hij een pond vlees mag snijden uit het lichaam van Antonio. Als blijkt dat de lening niet kan worden terugbetaald, barst een meedogenloze machtsstrijd los. De inzet: rechtvaardigheid. Maar wie bepaalt wat rechtvaardig is in deze wereld? Moet de schuld wel of niet worden ingelost? En waarom dan?

Het stuk wordt uitgebracht door Theatergroep De Nieuw Amsterdam (DNA), Sabri Saad el Hamus (1957, Caïro) kwam zelf met het voorstel om een bewerking van De Koopman te maken. Waarom eigenlijk, wat is het verhaal dat hij wil vertellen, wat is zijn achtergrond? Maaike Tjepkema, bestuurslid van de stichting Vrienden van DNA, vroeg het hem.

Nederlands

Sabri Saad el Hamus, hoofdrolspeler: "Ik studeerde economie aan de Universiteit van Cairo. Mijn toekomst was al uitgestippeld. Afstuderen, half jaartje in het leger, een baan zoeken en vervolgens trouwen. Maar voordat het zover was ging ik voor drie maanden naar Europa en kwam terecht in Amsterdam. De stad voelde aan als een mooie vrouw die mij omarmde. Ik wist direct dat ik langer wilde blijven. Al was ik me er niet van bewust dat die beslissing ook betekende dat ik voor een periode van tien jaar niet terug kon naar mijn vaderland. Ik was net twintig en bij thuiskomst moest ik immers het leger in. In die periode ben ik mezelf tegengekomen, het was een moeilijke tijd. Ik zeg wel eens dat ik in Egypte ben opgegroeid, maar in die tien jaar heb ik de wereld en mezelf leren kennen. Ik had allerlei verschillende baantjes, maar ik wilde meer. Ik maakte een lijstje met wat ik echt wilde doen: filmacademie, toneelschool of psychologie. Op de filmacademie kwam ik tot de tweede ronde. Ik woonde destijds in Arnhem en daar is een toneelschool. Ik maakte een afspraak met de stemdocent en vroeg of hij mijn Nederlands goed genoeg vond. Dat vond hij, dus werd ik aangenomen. Dat was één van de gelukkigste dagen uit mijn leven, eindelijk de bevestiging dat ik iets kon gaan doen wat ik al heel lang wilde. Maar al na een half jaar was dat veranderd. Elke dag werd ik geconfronteerd met datgene wat ik niet kon. Docenten zeiden: 'Je denkt niet in het Nederlands'. Maar waarom hadden ze mij dan aangenomen? Ik raakte gefrustreerd, deed helemaal niets meer en besloot te stoppen."

Rollen

"In een kerk in Arnhem zag ik een voorstelling van Shusaku Dance Theatre, een Japanse dans- en theatergroep. Die voorstelling was een eye-opener. Ik ontdekte de zeggingskracht van lichaamstaal en belde ze met de vraag of ik auditie mocht doen. Bij dit gezelschap ontstond mijn liefde voor bewegingstheater, bovendien was het een belangrijke stap om in de theaterwereld terecht te komen. Via Hans Kemna van het gelijknamige castingbureau werd ik regelmatig gecast voor kleine rollen bij grote gezelschappen, altijd buitenlanders. Marokkaan, Surinamer, Antilliaan, ik speelde alles behalve een Egyptenaar. Bij Toneelgroep Amsterdam speelde ik in Terug naar de Woestijn en Gerardjan Rijnders (destijds artistiek leider) vroeg mij voor het seizoen daarop voor Titus, geen Shakespeare. Hoewel ik wist dat je bij Hans Kemna of een groot gezelschap niet zomaar iets kan weigeren, omdat je dan een tijd uit de gratie raakt, zei ik: 'Nee, ik heb mijn eigen gezelschap'. Want inmiddels was er Macam LaMacul, ik wilde mijn eigen verhalen vertellen."

"Samen met Terence Roe, die ik kende van Shuzaku, ben ik het gezelschap

sterdam

LaMacul begonnen. Maar omdat hij Engels is, speelden we nooit in het Nederlands. De boodschap kwam niet aan bij het publiek. Uiteindelijk ben ik alleen doorgegaan, ook speelde ik nog steeds regelmatig bij de grote gezelschappen. Maar hoofdrollen kreeg ik niet, ik wilde er ook niet om bedelen, ik had veel meer behoefte om mijn eigen helden te spelen. Ik heb mezelf nooit met Hamlet geïdentificeerd; ik ben opgegroeid met Mohammed en Yasser. Dat zijn de verhalen die ik wil vertellen. Nu maak ik Pax Islamica, een serie voorstellingen over de vijf zuilen van de Islam. Voor Westerse mensen is het een kennismaking met de Islam, maar ik maak theater over mensen, over hun eigenaardigheden, krachten en zwakheden en dat kan iedereen zijn, ongeacht waar ze vandaan komen."

De Arabier van Amsterdam

"Toen DNA mij vroeg wat ik graag wilde maken, kwam ik met De Arabier van Amsterdam. Gebaseerd op De Koopman van Venetië (Shakespeare), gaat De Arabier van Amsterdam door waar Shakespeare eindigt. Ik las een verhaal over een Afrikaans stamhoofd die vertelde dat je wél een pond vlees uit een lichaam kan snijden zonder één druppel bloed te verliezen. Met dit gegeven kun je, althans op toneel, Shylock echt wraak laten nemen. De jood neemt wraak op de christen, maar is hij daar blij mee? Kun je leven met het idee dat je een pond vlees uit iemand gesneden hebt? Ben je gelukkig en wat heb je dan bereikt? Het is er de tijd voor om dit te maken. Het wordt spannend, actueel theater."

Aanbieding voor OpNieuw

Als zakelijk directeur van DNA ben ik in de gelegenheid om aan alle buurtbewoners een speciale korting aan te bieden voor de voorstelling. Iedereen is welkom, kom eens naar het theater. Ook leuk voor diegenen die graag het Compagnietheater, de voormalige Lutherse kerk, van binnen willen zien. Op vertoon van deze bon krijgt u twee kaartjes voor de helft van de prijs (normaal: € 18 per kaartje).

Raymi Sambo en Sabri Saad el Hamus Foto: Jean van Lingen

Dus, neem vriend/vriendin mee, voor slechts € 9,- per kaartje.
Compagnietheater – Kloveniersburgwal 50
Dinsdag 16 t/m zaterdag 20 oktober en dinsdag 23 t/m zondag 27 oktober 2007, aanvang 20.30 uur. Reserveren: 020-5205320; vermeld dat u reserveert via OpNieuw.
Doe de bon alvast in uw portemonnee.

Bon voor twee kaartjes voor de helft van de prijs u aangeboden door

DNA Theatergroep DE NIEUW AMSTERDAM

‘Wie wil een nieuwe voordeur?’

Haije Bouwman

U kent ze vast, die voordeuren en voorgevels die eigenlijk in een buitenwijk horen. Daar zijn ze ook vreselijk, maar in de binnenstad of in de Nieuwmarktbuurt passen ze absoluut niet. Ze zijn totaal onversierd, wit, blauw of oranje en er zit soms een rondje glas in. Vaker zijn ze helemaal gesloten en kaal. Soms zit er een goedkope brievenbus in, maar meestal hangen er grauwe, grijze postbakken ergens aan de gevel. De deurkrukken zouden zo uit een ziekenhuis of gevangenis kunnen komen.

Dat er op die deuren vaak graffiti verschijnt is wel heel vervelend, maar helemaal niet verbazingwekkend. Het is onmiskenbaar een signaal, want de spuiters denken: dit is sowieso al shit, als ik hier op spuit wordt het er echt niet slechter op.
Je ziet dit soort architectuur en deuren overal in de stad, maar ook veel in de Nieuwmarktbuurt, waar in de jaren tachtig de gaten gevuld zijn die door de metro en de grootschalig denkende politici geslagen waren. Je ziet ze bijvoorbeeld veel in de St. Antoniesbreestraat, de Snoekjesgracht, het Pentagon, de Zwanenburgwal en de Oude Schans. De architectuur is van een zo grote lelijkheid dat het moeilijk te begrijpen is dat buurtbewoners, architecten en opdrachtgevers ooit gedacht kunnen hebben dat we dit ooit mooi zouden vinden.
Hoeveel mooier zijn niet de voordeuren uit vroegere eeuwen? En als we de keus zouden krijgen, wie zou dan niet kiezen voor zo’n kunstig gemaakte prachtige houten panelendeur, met sierlijk gietijzer voor het raampje en verfraaid met een gouden brievenbus en deurknop. Natuurlijk hoef je dat niet eeuwig na te apen, maar bedenk dan alsjeblieft iets anders, beste architecten en woningbouwbedrijven! Wees eens creatief, bedenk iets nieuws, waarvan je weet dat het door veel mensen mooi gevonden wordt en niet alleen door je eigen kleine kring van collega minimalisten en op winst gerichte zuinigerds.

Maar terug naar de lelijke voordeuren en brievenbussen bij ons in de buurt. Er blijkt nu een heel simpele en goedkope oplossing te zijn voor dit probleem. De voorbeelden zijn te zien bij drie woningen op de Zwanenburgwal. Daar is, door gebruik te maken van kleurig behang, plastic zeil en kleurenkopieën, de ambiance een stuk prettiger geworden en op de beplakte vlakken is sinds het aanbrengen niet meer met graffiti gespoten. Blijkbaar denken de spuiters nu: O, daar zit al iets leuks op, dat respecteer ik.
Het wordt ook door bewoners en omwonenden heel erg gewaardeerd en je ziet dan ook dat het fenomeen zich naar de verderop liggende woningen uitbreidt. Een positief signaal is verder dat veel toeristen die er langs komen elkaar vaak aanstoten en wijzen op de decoraties - guarda, che bella - en er worden volop foto’s van gemaakt.
De vormgeving is heel afwisselend en er zit duidelijk ontwikkeling in. Eerst werd gewerkt met ouderwets bloemetjesbehang of blauw tafelplastic met goudgele zonnebloemen, later met strakker behang en nu ook met kleurige fotokopieën, die gemaakt zijn van andere kunstwerken. Om het papier tegen vocht en vuil te beschermen wordt over de afbeeldingen een laklaag aangebracht. Een heel mooi voorbeeld is te zien in de onderdoorgang van Zwanenburgwal naar

foto’s Ellis Doeven

Doen oma’s het nog?

Maria de Vogel

Fietsend over de Oudeschans op een woensdagmiddag naar de Nieuwmarkt, waar ik een afspraak met vrienden heb om op een terras een lekker broodje te eten, stuit ik op een groepje voetballende jongetjes, zo te zien van diverse nationaliteiten. Mevrouw, mevrouw, wilt u afstappen, we willen wat vragen, wordt er geroepen.

Tot stilstand komend schat ik hun leeftijd ongeveer van zeven tot tien jaar, de sfeer is lacherig. Vraag maar, zeg ik uitnodigend en ook wel enigszins nieuwsgierig. Mevrouw, bent u een oma? Jazeker, antwoord ik welwillend; het is de waarheid en mijn witte krullenbol zet mijn woorden kracht bij, weet ik uit ervaring. Nog niet weggaan, nog niet weggaan, wordt er geroepen. Hij wil nog wat vragen en er wordt gewezen naar een kleine donkere jongen, maar hij durft niet. De jongen kijkt naar de grond, zoiets mag je niet vragen, mompelt hij. Dan roept plotseling iemand uit het groepje: “hij wil weten of oma’s het nog doen.” Geamuseerd doe ik alsof ik de vraag niet begrijp en zeg: wat bedoelen jullie precies, of oma’s nog fietsen of auto rijden? Nee nee, en plotseling roept kennelijk de meest vrijmoedige: neuken oma’s nog? Ja natuurlijk, antwoord ik naar het inmiddels dicht om mij heen staande groepje jongetjes, oma’s hebben het zó vaak gedaan, ze kunnen het juist heel goed. Maar vinden oma’s het nog leuk is de volgende vraag. Ook dat bevestig ik.
Nou dan ga ik maar weer, zeg ik tegen het kluitje giechelende jongetjes en stap op mijn fiets.
Niks aan mijn moeder zeggen, roept het donkere jongetje mij nog na. Geruststellend schud ik mijn hoofd en fiets verder. Een mooie staat van zijn, het grootmoederschap.

Marie-José Rijnders

Ben bijna de wanhoop nabij! Al dagen ben ik op zoek naar actuele informatie over toegankelijkheid van hotels, theaters, restaurants. En dan meteen ook maar even zoeken naar alle Invalidentoiletten in het stadsdeel Centrum. Eerst maar eens kijken op de website van toegankelijknederland.nl, want die geeft informatie over de toegankelijkheid van openbare gebouwen, culturele instellingen en dergelijke in heel Nederland! Jammer genoeg is de site niet toegankelijk. Hij is tijdelijk uit de lucht. Misschien wordt er wel aan gewerkt.

foto: Sjaak van der Leden

Nieuwste hobby: toiletten inspecteren

Na vele teleurstellende zwerftochten door het digitale oerwoud is mijn conclusie: er bestaat wel wat informatie over Amsterdam Centrum op internet, maar tamelijk gefragmenteerd en bijna niets actueels. Het wordt werkelijk hoog tijd dat de website ToegankelijkAmsterdam.nl eens van start gaat! Waarom gaat het zo moeizaam om anno 2007 de toegankelijkheid digitaal te registreren? Geen interesse in het algemeen? Geen geld? Geen politieke aandacht? “Geen hype”, zegt een vriendin, “want die komt en die gaat. Beetje aandacht, beetje geld en dan huppetee ‘n nieuw onderwerp - zoals momenteel het klimaat.”
Het is me toch wat! Huppetee nieuw onderwerp. Jawel. Wij ploeteren intussen vlijtig door. Ons Gehandicaptenplatform gaat de komende maanden gehandicaptentoiletten (be)zoeken in het centrum. En dan liefst ook nog gebruiken, beoordelen en de maten opnemen en last but not least de openingstijden van de gebouwen vermelden die een gehandicaptentoilet hebben. Omdat je anders het risico loopt dat je met hoge nood voor een gesloten deur staat…
Dit is een HEEL verantwoordelijke bezigheid! Het zal het welzijn van heel veel Nederlanders en buitenlanders erg ten goede komen. Ik kijk er naar uit! Met mijn loep in de ene hand en mijn schrijfblok in de andere. Als we klaar zijn staat het allemaal op onze eigen site: www.gehandicaptenplatformACD.nl

Bianca Castafioriplein en Ververstraat. Daar is het naargeestige gangetje opgevrolijkt door een deur volledig te beplakken met veelkleurige en onschuldige pin-ups uit de jaren vijftig van de vorige eeuw. We vernamen dat de groep die deze projecten uitvoert zichzelf heel toepasselijk ‘Achter het behang’ noemt en dat hun motto is: plak alle lelijkheid achter het behang, of heel iets anders.

Hebt u na vele jaren ook zo ontzettend genoeg van die vreselijke nieuwbouw voordeuren? Als ook u uw huis en dus uw omgeving wilt verfraaien, dan kunt u het natuurlijk gewoon zelf doen, maar u kunt ook een email sturen naar achterhetbehang@yahoo.nl. De groep zal dan, in nauw overleg met u, de boel een beetje vrolijker of kleuriger, mooier, speelser en warmer, kortom, veel aantrekkelijker maken.

De Oostenrijker

De pop komt uit een oude traditie in Oostenrijk. Van Nieuwjaarsdag tot Driekoningen (1-6 januari) trokken groepen muzikanten door de dorpen aan het Meer van Hallstatt. Zij zongen hun nieuwjaarswensen en vermaakten de bewoners met gevoelige serenades en ondeugende meezingers. Als tegenprestatie schonken de dorpsbewoners een beetje geld of fruit en gaven de ‘kunstenaars’ (meestal boerenjongens uit de omgeving die ’s winters toch niks anders te doen hadden) wat te drinken. De drank was altijd witte wijn. De flessen werden in kratten of in een door een pop gedragen rekje voor het huis gezet. De Oostenrijker was een van die poppen.
Hoe komt hij nou op de Kromboomssloot terecht?
“Ik heb hem een paar jaar geleden van een klant uit de buurt gekregen”, zegt Monique van de wijnhandel De Schottenburch. “Het was een van zijn vakantiesouvenirs. De man ging verhuizen naar een kleine bejaardenwoning en moest meer dan de helft van zijn spullen kwijt. Hij vond dat die pop wel in m’n winkel paste”.
Vanwege zijn afkomst ligt de naam De Oostenrijker voor de hand. Maar dat woord heeft meer betekenissen. Een onnozele hals, zegt de Dikke Van Dale. Zo zou je de pop hunnen typeren. Het betekent ook een vrijgevig persoon en dat kan op die klant slaan. De dames op de Wallen hebben af een toe een zogenaamde oostenrijker, meestal een boertje van buiten die in korte tijd een pak flappen uitgeeft.

Overpeinzing III

Thea Oldeman

Mijn vurige wens om de Zuiderkerk torenklok 's nachts weer te laten slaan is nog steeds niet in vervulling gegaan. Ik heb over die wens verteld in mijn stukjes Overpeinzing in Opnieuw van maart/april en van juni/juli.

Mevrouw Wil Codrington, stadsdeelwethouder van het Centrum, wil de wensen de klokken van het stadsdeel te laten slaan inventariseren en de (on)mogelijkheden van het slaan laten onderzoeken. Ik ben zelf op onderzoek gegaan en weet nu dat de Montelbaanstoren en de klokken van de Oude Kerk, de Westerkerk, de Oosterkerk en de Noorderkerk 's nachts slaan.

Alleen de Munttoren is voor mij nog een raadsel. Misschien moet ik het een keer laat maken op het Rembrandtplein en daarna nog even op het Muntplein gaan staan met d'oren open. Thea Jongejans en ik zijn op RTV-NH geweest om onze wens kenbaar te maken. We merkten toen dat de heer L. van Gasteren, die op de Kloveniersburgwal woont, een fervent tegenstander is. Wij waren in het voordeel: twee vrouwen tegen één man. Ik blijf me verbazen over zoveel tegenstand, terwijl het urenslaan 's nachts zo vanzelfsprekend is en, historisch gezien, zo verantwoord. Ook is mij al verscheidene keren de vraag gesteld waarom pas na twaalf jaar deze actie. Toen ik daarover nadacht, ontdekte ik dat ik de klok al jarenlang miste maar steeds dacht dat ik daar toch niets aan kon veranderen; ik was immers maar iemand zonder invloed.

Het Parool heeft op 31 augustus een stukje geplaatst over de zaak. Dat is vast door veel mensen gelezen en ik hoop op veel steunbetuigingen.

Wij gaan stug door met wat wij willen:
Het laten slaan van de Zuiderkerkklok, ook in de nachtelijke uren.
Steun- en antisteunbetuigingen willen wij graag horen.

Thea Oldeman, tel. 6245559
Thea Jongejans,tel. 6256496

Luidschema van de Zuiderkerk

EERSTE ZATERDAG VAN DE MAAND:
6 oktober, 3 november, 1 december (1e zaterdag van de maand):
17.00 uur, 4 klokken gedurende 10 minuten luiden, eerst even kleppen.
17.15 uur: beieren gedurende 10 minuten.

BEWONERSRAAD NIEUWMARKT
donderdag 11 oktober en donderdag 8 november:
19.30 uur: 3 klokken die elkaar per 17 slagen afwisselen.
19.45 uur: kleppen, ca 25x.

KRISTALNACHTHERDENKING
vrijdag 9 november,
18.45 uur: kleine klokken gedurende 12 minuten luiden.
19.00 uur: Salvator gedurende 5 minuten luiden.
Altijd in overleg met het herdenkingscomité.
Gelijk met Oude kerk, Mozes en Aaron kerk, Sint Nicolaaskerk en de Posthoornkerk.

INTOCHT VAN SINT NICOLAAS
Zondag .. november,
12.30 uur: vier klokken gedurende 10 minuten.
12.45 uur: beieren.
gelijk met de Sint Nicolaaskerk, de Oude kerk en de Posthoornkerk.

SINTERKLAAS FEEST ZUIDERTOREN
woensdag 5 december,
16.45 uur carillon concert Bernard Winsemius.
17.00 uur aankomst Sinterklaas steiger Zwanenburgwal.
17.15 uur luiding door Sinterklaas en Pieten.

INTERNATIONALE DAG VAN DE RECHTEN VAN DE MENS
maandag 10 december,
19.00 uur: vier klokken gedurende 10 minuten luiden.
19.15 uur: twee grote klokken beieren.
Gelijk met Oude kerk en de Posthoornkerk.

OVERIGE BIJZONDERE GEBEURTENISSEN
Herdenkingen, demonstraties, huwelijk, overlijden, geboorten buurtmanifestaties etc.
Altijd in overleg met de gemeente.

INFORMATIE
Voor meer inlichtingen over dit luidschema en verzoeken voor speciale luidingen of deelname aan het luiden/beieren, gelieve contact op te nemen met de klokkenluiders:

Sonja van der Ent
Korte Dijkstraat 11
1011 GM, Amsterdam
020-6 25 32 24
06 26 54 84 63
e-mail sonja.ent@hetnet.nl

Frans van Rossum
Rapenburg 49d
1011 TV, Amsterdam
020-6 20 50 17 0
06 48 42 71 02
fransnl47@hotmail.com

Geachte redactie,

Graag wil ik reageren op het schrijven van Thea Oldeman-van Wittmarschen in de laatste OpNieuw. Mevrouw Oldeman zoekt steun voor "het laten slaan van de klok van de Zuidertoren, ook in de nachtelijke uren".
Ik vind het slaan van de klok een feest, echter niet in de nachtelijke uren. Ik vind het ook buitengewoon attent dat het slaan van de klok in het weekend om half 10 begint, en niet – zoals door de week – om 8 uur.
Zoals zovelen in de buurt werk ik en heb ik mijn nachtrust hard nodig!

Met vriendelijke groet, ***Joke Meerman, Kloveniersburgwal 49, 1011 JX AMSTERDAM***

Beste Thea's,

Met stijgende verbazing en irritatie hebben wij het stukje over het 's nachts laten slaan van de klok van de Zuiderkerk gelezen.
Dit onzalige plan is namelijk een bedreiging voor de nachtrust van de omwonenden die niet hun gehoorapparaat uit kunnen zetten om te kunnen slapen. Bovendien is deze nachtelijke geluidsvervuiling volstrekt overbodig; in tegenstelling tot vroeger zijn de meeste huisgezinnen toch wel in het bezit van een klok, al staat die kennelijk bij sommige buurtbewoners al een tijdje stil.
Dat de klok eeuwen lang 's nachts heeft geslagen lijkt ons ook al niet een steekhoudend argument, immers, er zijn ook eeuwenlang openbare executies uitgevoerd op de Dam en onze voorvaderen loosden vrolijk al hun afval in de grachten. Dat willen we toch ook niet terug?
Het recht van torens om hun nachtelijk geluid toe te voegen aan de geluiden in deze toch al rumoerige buurt lijkt ons ondergeschikt aan het recht van de burgers van deze stad op een ongestoorde nachtrust.

Met vriendelijke groet, Marlies van Damme, Ferry Schmitz, Zuiderkerkhofbewoners.

Een citaat uit binnengekomen post:
"… twee rozen om jullie te laten weten dat ik heel blij ben met jullie initiatief om de klokken van de Zuiderkerk ook 's nachts te laten slaan. Het slaan van de klok geeft mij een thuisgevoel." *A. van der Poel*

Zuiderkerkklok

Greet van der Krieke

Ze woont zo ongeveer in de Zuiderkerk, mevrouw Mies Kikkert (1921), en ze bewoont de voormalige kosterswoning ook alweer vanaf 1948. Vanuit haar raam kun je via de lichtschacht zomaar in de Zuiderkerk kijken. Mevrouw Kikkert is dus wel vertrouwd met het wel en wee van de buurt, de kerk en de klokken. Thea Jongejans, die zich samen met Thea Oldeman beijvert om de klok weer de nachtelijke uren te laten slaan, zoals vrijwel alle klokken in de binnenstad, vergezelt mij naar mevrouw Kikkert. Van haar, ervaringsdeskundige bij uitstek, willen we graag weten wat zij van de 'radiostilte' in de nacht vindt.
"Onbegrijpelijk dat de klok is stil gezet. Ik mis hem, het is zo'n vertrouwd gegeven wat bij mij en de buurt hoort. De klok maakt deel uit van mijn leven hier en gaf na verre reizen altijd weer een extra dimensie aan het thuiskomen. Zijn begroeting, die eeuwenoude traditie van luiden in vreugde en verdriet en ook in de nacht de tijd doorgeven, dat mag niet zomaar stopgezet worden. De klok stelt me gerust, juist in de nacht en heus, ik werk ook nog hoor, ondanks mijn leeftijd. En als het carillon bespeeld wordt, zet ik mijn keukenraampje open, zodat ik het nog beter kan horen.

Waar ik angstig en onrustig van word, dat is het lawaai van sirenes en dronkemansgelal in de nacht. Ruzies, angst in de stemmen van mensen horen, dat is erg. Nee, niet de klok, als de klok slaat, stelt hij mij gerust. Weet u waar ik nog zulke goede herinneringen aan heb, zet u dat alstublieft in de OpNieuw. Jaren geleden is er een samenspel geweest tussen de klokken van de Dam, de oude Kerk en de klokken van de Zuiderkerk. Wij stonden met z'n allen op een stukje gracht verder op. Zo mooi als dat was. Als dat nog eens zou kunnen?"

Afscheid van een troubadour

Nicky Boydens, Laeken (België) 15-02-1951, Amsterdam 07-06-2007

Gerrit Wijnhoud

Op 1 juli namen wij afscheid van buurtbewoonster Nicky Boydens tijdens een speciale en goedbezochte bijeenkomst in de tentoonstellingsruimte De Chiellerie aan de Raamgracht. Er hing een prachtig schilderij aan de muur, er was live muziek, er waren optredens van mensen die met haar hadden gewerkt, er werden herinneringen opgehaald.
Ikzelf kende haar vooral als zangeres - was ze tenor - met optredens in de buurt, met accordeon en met een voorkeur voor Edith Piaf, de mus van de straat. Maar hoe goed kende ik haar eigenlijk? Ik vroeg Guy Sonnen, die een prachtig gedicht van Michaïl Joerjewitsj Lermontof aan haar had opgedragen, om persoonlijke herinneringen.
Voor mij was zij de Vlaamse met dat Nederlands accent, maar dat kwam omdat zij een groot deel van haar middelbare schoolopleiding in Nederland had gekregen, in het Gooi en in Amsterdam. Daarna ging ze naar Schoevers, de Hogere Secretariaatsopleiding in Antwerpen, voor de betere secretaresse, maar al na een jaar besloot ze om actrice te worden.
Ze heeft de Herman Teirlinck Studio niet afgemaakt, al na twee jaar trouwde ze met ene Noël Bartels, en verhuisde naar Amsterdam. Pater van Kilsdonk verbond ze in de echt in de Amstelkerk, zo hoorde dat, ze kwam uit een goed katholiek milieu. Maar ze miste Antwerpen en reisde regelmatig op en neer, vooral ook om haar oudere broer Johan, die het syndroom van Down had, te ontmoeten. Op een gegeven moment vroeg ik haar om mee te spelen als zwarte negerin in The Craziest Creations, een typisch soort straattheater van begin jaren zeventig.
Uiteindelijk kwam ze erachter dat ze het liefste alleen wilde zijn en spelen en zingen tegelijk. Dus kocht ze een accordeon, die ze in een paar maanden leerde bespelen, en reisde als een moderne troubadour door heel Europa: Parijs, Berlijn, Antwerpen, Barcelona, Lissabon, Amsterdam. Maar ze maakte ook reizen buiten Europa, naar Marokko en Pakistan. Vanuit Pakistan kwam ze terug met prins Dadou, verliefd, meermalen werd gezegd dat hij voor ons ging koken. Maar zover kwam het niet, zij kookte en hij gooide er alleen wat scherpe Pakistaanse kruiden doorheen. Het was 1978, we hadden nog nooit van de Islam gehoord. Tot Nicky naar ons toekwam: "hij wil me vermoorden, alleen maar omdat ik heb gezegd: hoepel op met je Allah". Wij wisten niet waar ze het over had, maar het probleem loste zich vanzelf op, op Amsterdamse wijze: de prins raakte aan de heroïne en Nicky was vrij.
In de jaren daarna bleef ze op en neer reizen, van Amsterdam naar Parijs, dan naar Antwerpen en weer terug. Uiteindelijk kwam ze eind jaren tachtig definitief naar de Groenburgwal, de plek waar ze zich, naar eigen zeggen, het meest thuis heeft gevoeld. Het wilde leven was voorbij, het ging goed met haar. Ging het goed met haar? Non, rien de rien, non, je ne regrette rien...''

Ik voel me zo droevig

(Mne Grustno…)

Ik voel me zo droevig
omdat ik van je houd
en weet dat jouw jeugd bloeit.
Oh, ga niet dat gerucht verdedigen,
die gevaarlijke intrige,
dat voor elke lichte dag,
voor ieder zoet moment
met tranen en verdriet
betaald moet worden aan je lot.
Ik voel me zo droevig
omdat jij zo vrolijk bent.

Michaïl Joerjewitsj Lermontof
Aleksandr Dargomizski

Het zegt niet dat we er niet zijn geweest
Voor Nicky Boydens, 07-06-2007

Dat Jaroslav en Lech Kaczynski hun machtspositie danken
aan de zes miljoen Poolse slachtoffers van de tweede wereldoorlog,
wil nog niet zeggen dat de Europese gemeenschap voortaan
beheerst wordt door necrofilie

omdat de voorbereiding van een aanslag vaak
een manier is om op neurotische wijze naar geluk te streven
ga ik voortaan niet mijn verjaardagstaart helemaal alleen opeten

als wij bij ons eeuwig leven
tenslotte verschrompelen tot sprinkhaan
weerhoudt ons dat niet om dagelijks een gezang aan te heffen

de koe in de wei neemt de bloemen te grazen
maar dat is geen reden om het bloeien te staken

alles wat lief is en aardig en onschuld bewijst
in een wereld van potsemakers en global anti-hero's
is daarom niet cynisch bedoeld

als zwarte vogels, 's nachts, ons het hart uitrukken
maar 's morgens in nieuwe gedaante de stoep staan te boenen
hoeft dat niet te betekenen dat wij hebben gedroomd

het zegt niet dat we er niet zijn geweest
en keer op keer zochten naar woorden
en riepen: wat bén je toch mooi!

Bert Baanders

Geveltuinen

Vindt u het groen in deze steegachtige straat in onze buurt ook zo fraai? De redactieleden genieten in ieder geval van elk stukje natuur dat bewoners van de buurt op eigen initiatief aanleggen voor hun woningen. Volgend voorjaar gaan we een wedstrijd houden om de mooiste (gevel)tuin van de buurt.

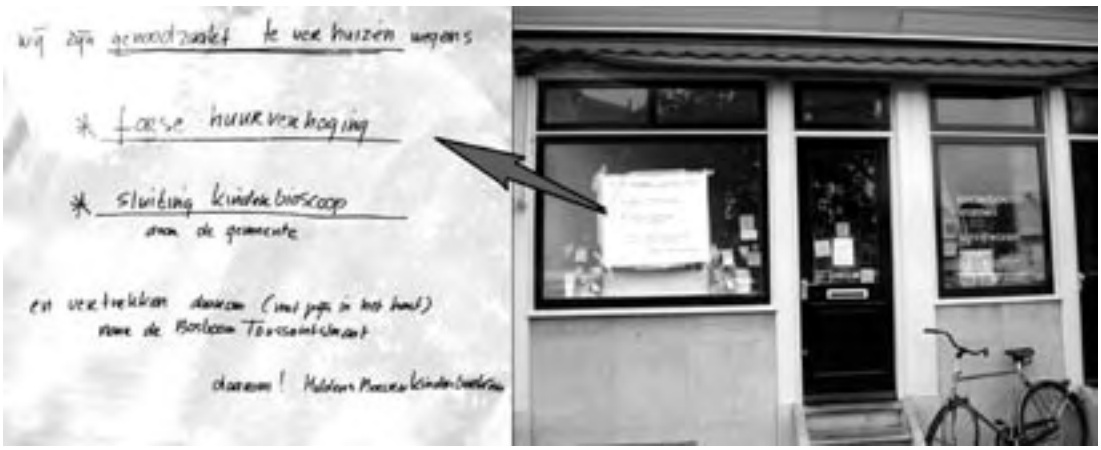

VERDWENEN:
de parel van de Nieuwmarkt
DE REDEN :
zie opschrift op het raam
VERHUURD :
aan de zoveelste massagesalon.

Foto's: Greet van der Krieke, juni 2007.

hemelbestormers (ooit)

tijd van de goede aarde
tijd van het koninkrijk
van gras en honinghuizen
kamers met brede bedden
languit uitgestrekt
in de glanzende middag
je omhelsde mij
met een gebaar van afscheid
ik was bang
om een dier te zijn
op een kruispunt
zonder wegwijzers
ik was de opgejaagde
zonder struikgewas
ik omhelsde je hemelsblauwe
duisternis
man met handen als boomwortels
ogen als vraagtekens

dunya

MacScotty

"Weet je wel, dat je hier in het oudste pakhuis van Amsterdam staat?", vraagt Monique Kok van wijnhandel De Schottenburch aan de Kromboomssloot. Daar zou ze wel eens gelijk in kunnen hebben. Weliswaar staat er 1636 op de gevel, maar het dubbelpand is al te zien op de stadsplattegrond van Pieter Bast uit het jaar 1595.

"Ik ben zo trots op deze plek", zegt Monique, "dat ik mijn whiskeyleverancier heb gevraagd, om behalve flessen ook eens iets typisch Schots mee te nemen". En zo is de pop binnengekomen, compleet met een certificaat waarin zijn afkomst is beschreven. Monique pakt het papier uit een van de onderste laden van de toonbank. Het certificaat staat vol vreemde namen

De pop stond in de ontvangstruimte van Auchentoshan & Sons, een kleine maltdistilleerderij in Glenkindie Arms, vlakbij Kilrummy Castle in het oosten van Schotland. In het rekje lagen proefflessen uit verschillende jaargangen. De stokerij bracht de malt-whiskey pas in de handel, nadat hij meer dan tien jaar in eikenhouten vaten was gerijpt. Het familiebedrijfje werd eind vorige eeuw overgenomen door McMorrison Bowmore Ltd. die de oude gebouwen sloot en de inventaris naar de veiling bracht. Van daar begon de pop te zwerven tot hij in de Schottenburch belandde.

Om de trofee te bekronen heeft Monique nog geprobeerd een aantal oude flessen Auchentoshan te pakken te krijgen. "Als je die al kunt vinden, moet je er meer dan tweeduizend Euro per stuk voor neertellen", zegt Monique. "Daarvoor zijn ik en MacScotty iets te gierig".

Marijke en de vergeetzenietjes

Marijke Verhoeff is al meer dan vier jaar vrijwilligster in De Flesseman. Samen met Paulien draait ze op woensdagen de soos. De soos is een dagelijkse inloopmogelijkheid voor oudere buurtbewoners die wat vergeetachtig zijn. Ze drinken koffie met elkaar, lunchen, doen spelletjes en praten veel over vroeger. Tot nu toe maken vooral bewoners van De Flesseman gebruik van de soos. Marijke: "Het is – ook bij de huisartsen – nog te

onbekend. Deze dagopvang kan mensen die zich bezig houden met de verzorging van familieleden ontlasten." Hapjes en drankjes serveren gaat Marijke makkelijk af, want ze is een horecaprofessional. Ze werkte eerder in Café Meester en was daarna kastelein in haar eigen Café Verhoeff op de Zeedijk. Van een kastelein mag je verwachten dat hij of zij een goed glas bier tapt en met vaste hand een borrel met een bobbel erop inschenkt. Maar de belangrijkste kwaliteit van een kastelein is wellicht het geduld om al die eindeloze verhalen van vaste klanten aan te horen. Ook als die klachten, de belevenissen en het geouwehoer voor de twaalfde keer worden herhaald. Dat kan Marijke en daarbij registreert ze kleine details en bijzonderheden die ze opslaat in haar herinnering. Ze vergeet ze niet. Flarden van gesprekken en bijzondere gebaren krijgen een plaats in haar cursiefjes, korte sfeerstukjes waarin Marijke met weinig woorden een scène beschrijft. Op een van de ruiten van Café Verhoeff werd regelmatig een A-viertje geplakt met zo'n cursiefje van de kastelein. Toen Marijke afscheid nam werd een aantal voltreffers en reproducties van tekeningen die klanten op bierviltjes hadden achtergelaten gebundeld in een rond boekje ('Tien jaar op de Zeedijk, 1990-2000'). Het verhaal van Joop Baksteen en het portret van Marijke, getekend door Marianne van Hooff, komen uit die bijzondere bundel. In augustus 2007 verscheen 'Soos', zeven herinneringen uit Marijke's vrijwilligerswerk in De Flesseman. 'Geen suiker' is er een van. 'Ik vind het een hele eer om met zulke leuke vergeetachtige mensen bezig te zijn', schrijft ze in de inleiding. 'Ze kunnen zo veel vertellen over vroeger, weten me precies te vertellen hoe ik een sudderlapje moet bereiden. Maar ja, soms vergeten ze wel eens wat…'. Geen probleem. Marijke bewaart de herinneringen wel en wil die ook anderen niet onthouden.

Geen suiker

Mevrouw Brouwer is een van de gelukkigste mensen die de soos bezoeken. Een kopje koffie, koekje erbij en ze is al tevreden. Ze klaagt niet, hoewel het voor haar toch moeilijk is geweest eraan te wennen, dat ze haar sigaretje alleen nog maar in een speciale ruimte mocht opsteken. Soms vergeet ze dat wel eens en veroorzaakt ze bijna een volksopstand als ze er een aansteekt in het restaurant.
Koffie drinkt ze met melk, zonder suiker. Dat hoor ik dan ook steevast als ik haar de koffie aanbied. ´Wel melk, geen suiker´. Ook als ik het voor de tachtigste keer hoor, bedwing is mezelf. Ik zal niet zeggen, dat ik dat nou echt wel onthouden heb.
Vorige week dacht ik haar voor te zijn. Terwijl ik de koffie inschonk, zei ik: ´Wel melk, geen suiker, is het niet?´ ´Je leert het al´, zei mevrouw Brouwer opgetogen.
Al met al is het een te gezellige boel daar in De Flesseman. Koffie, gebakjes. Zo kom je elk jaar dat je er werkt wel kilo´s aan. En dat voelt niet lekker. Toch zag mevrouw Brouwer dat onlangs heel anders. ´Kind, je bent wel een stuk afgevallen, zeg´, zei ze zo maar ongevraagd. ´Staat je veel beter!´ Begrijpt u nu waarom ik daar zo graag kom?

Oude glorie

Greet van der Krieke

Hoewel een mevrouw in het gastenboek schrijft dat zij er wel nooit een nachtje zal kunnen slapen, is ze net zo blij als ik dat Amsterdam weer een prachtig gerestaureerd, monumentaal pand heeft gekregen. Het voormalige Scheepvaarthuis is voor de komende decennia gered van de totale verloedering en een vijfsterren deluxe hotel geworden. De deur staat wagenwijd voor u open. U gaat niet meer een beetje chagrijnig naar binnen om uw boete aan het GVB te betalen, nee, u wordt overrompeld door de overweldigende schoonheid van het gebouw. En wellicht gaat u voor het flesje huiswijn, als u toch besluit om met een driegangen menu uw verjaardag te vieren of misschien wel indruk te maken op uw nieuwe verloofde.

Het zijn zes reders, die in 1912 besluiten om hun werkzaamheden onder één dak samen te brengen. Niet een gewoon Amsterdams dak. Het gebouw moet de 'wedergeboorte van Nederland als zeevarende natie symboliseren en tegelijkertijd één totaal kunstwerk worden'. Ook dient het onderkomen aan te sluiten bij het eigen karakter van Amsterdam met haar grachten en huizen. Ze vinden een fantastische plek, de plek bij uitstek op historische grond, gelegen op de kop van de Prins Hendrikkade. Want al in de Gouden Eeuw, op 10 maart 1595, beginnen hier vandaan vier Hollandse zeilschepen aan hun reis naar Indië. Het zijn de Amsterdam, Hollandia, Mauritius en het jacht de Duythen onder gezag van Cornelis Houtman en Pieter de Keyser. De bouwopdracht wordt in 1912 gegeven aan de gebroeders van Gendt en als architect wordt J.M. van der Mey aangewezen; één van de grote namen uit wat tegenwoordig 'De Amsterdamse School' genoemd wordt.

Slechts één jaar na uitgifte van de bouwopdracht, al in 1913 - in een tijd nog zonder computers een prestatie van formaat - wordt begonnen met de bouw en in 1916 is het eerste gedeelte klaar. Dan betrekken ook de eigenaren van die zes Amsterdamse rederijen hun pand. Het wordt tijd om de heren reders aan u voor

herleeft

Glas-in-lood trappenhuis

te stellen. Zij dragen klinkende namen:
De Koninklijke Nederlandse Stoomboot Maatschappij
De Koninklijke West-Indische Maildienst
De Nieuwe Rijnvaart Maatschappij
De Stoomvaart Maatschappij Nederland
De Koninklijke Pakketvaart-Maatschappij
De Java-China-Japan-Lijn.
In de benaming van hun rederijen wordt de expansiedrift van de reders duidelijk zichtbaar. Het gaat te ver om hier dieper in te gaan op wat er van de zes rederijen geworden is. Feit is wel dat ze voor veel werkgelegenheid hebben gezorgd. Bovendien hebben zij ons een schitterend gebouw nagelaten. Aan de buitenkant zie je dat de scheepvaart er duidelijk zijn stempel op heeft gedrukt. Het gebouw vormt als het ware een afgemeerd schip: de 'stuurboordzijde' aan de Prins Hendrikkade, de 'boeg' richting Centraal Station. Langs de gevel zijn negenentwintig koppen te zien. Hildo Krop heeft de grondleggers van de grote zeevaart, kooplieden, ontdekkingsreizigers en gouverneurs van Indië krachtig in natuursteen gebeiteld. Ook kun je in de nissen op regelmatige afstand een stuurman en zijn matroos naast elkaar zien staan, voor altijd uitkijkend over het IJ en de Kromme Waal.

Van het interieur is de schitterende hal met het trappenhuis overweldigend. De hoofdingang is rijk versierd met allegorische voorstellingen van de vier wereldzeeën en symbolen van de wetenschap van de navigatie. Als u, net als ik, even op de marmeren traptreden gaat zitten (dat mag) en omhoog kijkt, dan dondert de schoonheid van de koepel hoog in het trappenhuis over u heen. Het is een majestueuze slotapotheose in glas in lood. De prachtige lichtinval in het glazen koepeldak, daarin de gebrandschilderde ramen waarop de twee wereldhelften staan afgebeeld, is indrukwekkend. Ook kun je twaalf panelen zien met de tekens van de dierenriem en een sterrenhemel. En ere wie ere toekomt, de namen van de oorspronkelijke gebruikers van het gebouw lees je daar ook in glas in lood.

Zoveel mogelijk is geprobeerd om het gebouw in oude luister te herstellen. Tal van details in het interieur laten de golvende beweging van water zien. Het kunstsmeedwerk golft, het houtwerk golft, alles ademt de sfeer van een prachtig doorgevoerd thema. De zogenaamde 'beraadzaal' op de derde verdieping staat uitnodigend klaar om de reders, geheel in de hun vertrouwde stijl, weer te ontvangen. Elders in het gebouw is een originele lamp gevonden, vervolgens zijn daar replica's van gemaakt; niet van echt te onderscheiden. De lambrisering in de bar, de bekleding van stoelen en banken, alles is prachtig in stijl. De hotelkamers zijn van een tijdloze chique met alle hedendaags comfort. Het uitzicht krijgt u er gratis bij.
Ik kan u alleen maar aanraden op zo'n mooie verstilde herfstige zondag, na uw ommetje door de buurt, koffie te drinken bij hotel Amrâth, in de buurt beter bekend als het Scheepvaarthuis.

Foto's Grand hotel Amrâth Amsterdam
Voor informatie over de rondleiding:
info@museumhetschip.nl
telefoon; 020-4182885

GRAND HOTEL AMRÂTH AMSTERDAM

OpNieuw LEZERSAANBIEDING

Tegen inlevering van deze bon ontvangt u een

GRATIS FLES HUISWIJN

wanneer u kiest voor een driegangen diner voor minimaal twee personen. Maximaal één fles per tafel.

Wij serveren al een driegangen dagmenu voor € 39,50 en een viergangen dagmenu voor € 45,00 per persoon.

Restaurant Seven Seas is gevestigd in Grand Hotel Amrâth Amsterdam
Prins Hendrikkade 108 • 1011 AK Amsterdam • T +31 (0)20 5520 000
info@amrathamsterdam.com • www.amrathamsterdam.com

Gertrud Pijnenburg Fysiotherapie
Korte Keizersdwarsstraat 8
1011 GJ Amsterdam
T 020 - 62 25 47 7
www.gertrudpijnenburg.nl
fysiotherapie... en anders niets

BIOLOGISCHE BOERENMARKT IEDERE ZATERDAG EKO 10-16 UUR NIEUWMARKT

[Uitgeverij] **de Buitenkant**
Schippersstraat 11
1011 AZ Amsterdam

Boeken over boeken, letters, typografie, grafisch ontwerpen en boekbeschiedenis

In onze buurt verkrijgbaar bij de volgende boekwinkels:
Minotaurus
St.Antoniesbreestr. 3d
Pantheon
St.Antoniesbreestr. 132
Nijhof & Lee
Staalstraat 13a

ANOTHER SITE
WEBDESIGN
VOOR ONDERNEMINGEN, STICHTINGEN EN FREELANCERS
WWW.ANOTHERSITE.NL
BEL OF MAIL VOOR GRATIS OFFERTE
020 - 644 84 20][INFO@ANOTHERSITE.NL

Mac Bike
FIETSENMAKERIJ
Complete service in verkoop, verhuur en reparatie fietsen.
Mr. Visserplein 2, tel: 6200985
Marnixstraat 220, tel: 6266964
Weteringschans 2, tel: 5287688
Stationsplein 33, tel: 6253845 Stationsplein 12, tel: 6248391
Fax: 4222579, email info@macbike.nl
www.macbike.nl <http://www.macbike.nl>

Engelse vertaalster zoekt werkruimte in de Nieuwmarktbuurt

English translator is looking for working space in the Nieuwmarkt area.

Info tel. (020) 623 9915

CEA sinds 1989 OPLEIDINGEN: CEA
Secretariaat Medewerker
Europees Computer Rijbewijs
Tech. Assistent Basisonderwijs
Webpublisher, Helpdesk Medewerker
en nog vele andere computercursussen
Deskundige instructie van ervaren docenten bij
Computer Educatie Amsterdam.
Voor meer informatie bel C.E.A. (020-)6233932
www.cea-ccc.nl

jamin
KALVERSTRAAT
KALVERSTRAAT 39 – TEL 620 22 56
LEKKER DE LEUKSTE SNOEPWINKEL

EEN GOEDE VRIEND KOMT NOOIT TE VROEG

BIJ ONS KUN JE HEM AL ZIEN

Het Oosten in Het Westen

Herschepping van een 17de eeuwse winkel

Jorge Bolle interviewt Herman Ingenhoes

Wie de Nieuwe Hoogstraat zonder haast doorwandelt heeft goede kans getroffen te worden door een kleine etalage op 28 die is ingericht met een kleurige verzameling exotische voorwerpen, stoffen en porselein. In een opengeslagen boek zien we de foto van een Nederlands rijkelui's interieur in de Gouden Eeuw, bekleed met Indiase sits stof. Achter de etalage is een winkelomgeving zichtbaar, die er door zijn inrichting uitziet als een ouderwets museum. Ladekasten, kabinetten en vitrines van donkerkleurig hout, langs het muuroppervlak wandbedekkend opgebouwd in de lange smalle ruimte en ingevuld met allerlei soorten kunstvoorwerpen die uit verre Oosterse streken en uit een ver verleden afkomstig lijken te zijn. De sprookjesachtige sfeer, de prachtige kleuren en de authentieke uitstraling oefenen grote aantrekkingskracht uit, maar het is niet vanzelfsprekend om hier zomaar naar binnen te kunnen lopen : een briefje in het loket van het stijlvolle smeedijzeren hekwerk in de ingang vraagt ons te bellen voor "de inleiding tot het onderwerp". Zelf was ik al vaker in de winkel geweest en mijn reislustige vader kwam er ook al. Soms kijk je naar iets en zie je niets. Ik kan al verklappen dat er voor mij een veelzijdige en interessante wereld bij gekomen is.

'Dit is dus een winkel met een verhaal?', vroeg ik in de geopende deur aan eigenaar Herman.

'Die inleiding is niet alleen bedoeld om het onderwerp duidelijk te maken, maar vooral ook om de communicatie op gang te brengen en te horen wat de bezoekers ervan vinden. Want daar is veel van te leren voor de verdere uitwerking van het idee: Het is hier eigenlijk een proefgebied waarin een nieuw soort "wereldwinkel" ontworpen wordt als onderdeel van een beoogd "ontwikkelingsproject". Het is hierbij niet het idee om vreemde culturen voor te stellen als "nog niet tot ontwikkeling gekomen" of "nog te ontwikkelen naar Westers model". Het idee is om de Westerse "beschaving" te helpen zich te bezinnen op haar vaak paternalistische zienswijze op vreemde culturen..
Die uit het kolonialisme afkomstige zienswijze is natuurlijk achterhaald, maar wordt tegenwoordig nog vaak op hardnekkige wijze aangehangen. Deze winkel beoogt de tijd dat de westerse wereld ontstond en de zeeroutes naar alle werelddelen werden opengelegd, voor een gedeelte terug te brengen in de vorm van een 17de eeuwse Amsterdamse winkel in oosterse kunst, die getuigt van bewondering voor de oude civilisaties uit het oosten.

Ik luister terwijl ik gefascineerd rondkijk, maar onderbreek hem met een tweede vraag. 'Je wilt mensen graag dit verhaal meegeven. Wat is het idee daarachter?'

'Zo'n mondelinge inleiding bij het eerste bezoek lijkt een verkoopstrategie, en dat is natuurlijk ook een logische gedachte in zo'n drukke toeristische winkelstraat. Door deze locatie zijn veel mensen geneigd het onderwerp te onderschatten en het ligt voor de hand dat een oosters uitziende winkel bij oppervlakkige beschouwing wordt aangezien voor de bekende Amsterdamse "toeristenhandel". Maar met een korte toelichting blijkt het vrijwel altijd mogelijk om dat vooroordeel op te heffen. Veel bezoekers zijn aangenaam verrast want het onderwerp ligt historisch gezien erg voor de hand op deze plaats, en wordt waarneembaar en tastbaar gemaakt. Wat je hier ziet is natuurlijk geen nauwkeurige reconstructie, maar een herschepping van een Amsterdamse winkel uit de Gouden Eeuw: De vroegmoderne Westerse wereld ontstaat in die eeuw en de Nederlandse handelsvloten zijn voor het eerst in staat zijn om vreemde culturen in Azië en de andere werelddelen te bereiken. De ontdekking van die vreemde en exotische werelddelen is een enorme openbaring voor de Europeanen.
Het concept van deze "winkel" is gebaseerd op luxueuze winkeltypen die verschenen in de 17de en 18de-eeuwse Nederlandse steden, en die gespecialiseerd waren in exotische stoffen, Indische rariteiten en Aziatisch porselein, of deze kostbare goederen combineerden zoals

Interieur van de winkel. Foto: Sjaak van der Leden

Rariteietnkamer 17e eeuw

Indiase sitsstoffen. Foto: Ingenhoes

de zogenaamde "Oost-Indische winkels" die je bijvoorbeeld in de Amsterdamse Warmoesstraat kon vinden.
In de uitstalling hier staan natuurlijk geen materialen of kunstvoorwerpen die uit de 17de eeuw zelf afkomstig zijn, alles hier is kort geleden vervaardigd maar wel naar oude voorbeelden en in de oude technieken en heeft de zelfde "exotische" herkomst, en dat verklaart ook de authentieke uitstraling van deze "winkel".
Hier worden dus geen oude kunstvoorwerpen geconserveerd zoals in een museum. De bedoeling is om handwerktradities die nog vaak uit de oudheid stammen opnieuw aan het licht te brengen en te presenteren. Daarbij aan de moderne mens aan te bieden, zodat die als het ware via het kunstvoorwerp in verbinding kan treden met de cultuur en de mystiek van het verleden. En deze beleving ook met het "kunstobject" in huis kan halen.

Op welke manier ben je hiertoe gekomen ?

Ik denk dat de nadruk op nuttigheid en materieel welbevinden in mijn Europese wereld mijn fascinatie voor de Aziatische wereld heeft gewekt. De sprookjesachtige culturele en spirituele tradities die je ook in de oosterse kunsttradities terugziet hebben mij van jongs af aan enorm geboeid.
Ik ben ook geïnteresseerd geraakt in de geschiedenis van die Nederlanders die in de 17de eeuw voor het eerst in die exotische wereld terechtkwamen en de latere ontwikkeling naar de koloniale tijd en het wereldbeeld dat daarbij tot stand kwam. Toen ik kunstgeschiedenis ging studeren kwam daarbij die Aziatische wereld natuurlijk zijdelings aan de orde bij de Griekse en Romeinse oudheid en ook door de Aziatische kunst die eerst in verzamelingen van vermogende Europeanen en later in Europese musea terechtgekomen is.
Later ging ik voor langere tijd door Azië reizen en raakte onder de indruk van de prachtige natuur en cultuur en de vriendelijke en geduldige beschaving. Het viel mij vooral op hoe, naast de geïmporteerde moderne Westerse cultuur, leefwijzen uit de oudheid met hun beeldende tradities vaak nog bestonden. Ik werd op een speciale manier aangetrokken door allerlei oude inheemse kunstuitingen. Vanaf die tijd ben ik gaan speuren naar plaatsen in Azië waar nog de zelfde soort kunstvoorwerpen en materialen werden gemaakt als waar die 17de eeuwse Hollanders al zoveel bewondering voor hadden dat ze als pronkstukken in het Hollandse interieur werden toegepast. Ik heb veel plaatsen gevonden waar die oude techniek en vormgeving nog bestaat of een slapend bestaan heeft. In de afgelopen periode van 10 jaar waarin winkel nu bestaat reisde ik iedere winter naar Azië en vond handwerkslieden en kunstenaars op kleinschalige wijze werken in dorpsomgevingen. Verspreid over zuidoost Azië en India legde ik contacten met textielschilders en blokdrukkers, wevers, pottenbakkers, zilversmeden, houtsnijwerkers, lakwerkschilders en bronsgieters. Ik verzamelde daar veel materialen, maar door het directe contact was het ook mogelijk om samen met hen allerlei traditionele maar ook nieuwe ontwerpen uit te werken en in bescheiden oplage te laten vervaardigen.
Wat in de loop van die tijd vooral tot een mooi resultaat heeft geleid en ook het meest in het oog springende element in deze winkel is… zijn de handgedrukte en geschilderde katoenen doeken bewerkt met die beroemde natuurlijke kleurtechnieken die in de oudheid al in India ontwikkeld zijn. En welke je moet beschouwen als een wat robuuster versie van de "Indiase Sits stoffen" waar de 17de eeuwse Hollandse elite mee ging pronken.
Heel bekend is natuurlijk ook de bewondering voor het kostbare "Chinese porselein", in de gouden eeuw. En de aanleg van het porseleinkabinet als prestigieus element in het Hollandse interieur. Tegenwoordig wordt er nog steeds heel veel porselein in China gemaakt, maar ook op andere plaatsen in zuidoost Azië hebben zich Chinese handwerkslieden gevestigd die soms ook nog naar de oude voorbeelden van het "kraakporselein" werken en dichtbij die oorspronkelijke kwaliteit komen. Met een selectie uit hun werk heb ik natuurlijk ook een porseleinkabinet ingericht in deze winkel.
Wat misschien nu wel het meest tot de verbeelding spreekt als element van prestige bij de 17de eeuwse notabelen was de aanleg van "encyclopedisch" bedoelde verzamelingen in de "Rariteitenkamer" (de voorloper van het museum), waarin wereldkaarten, prenten, tekeningen, schilderijen en geschriften inzicht gaven in alle mogelijke onderwerpen en waarin allerlei curieuze materialen en kunstvoorwerpen waaronder etnografica, aziatica en andere exotische voorwerpen vanuit de gehele wereld werden samengebracht als in een afspiegeling van de wereld en de kosmos. Dergelijke kabinetten lieten de bezitter als echt renaissancemens zijn centrale positie innemen als burgerlijk heerser in de vroegmoderne wereld en brachten de hele wereld als het ware binnen handbereik. Het zal je wel duidelijk zijn dat je deze winkel in z'n geheel eigenlijk ook kan zien als geïnspireerd op een Indische Rariteitenkamer uit de gouden eeuw.'

Met deze winkel wil je dus een bepaald beeld geven…

'Ik zet hier een beeld neer van de Europeaan die vol bewondering naar die oude cultuur van Azië kijkt. Maar tegelijkertijd laat de koloniale en handelsimperialistische geschiedenis het tegenovergestelde zien.
Ik laat hier natuurlijk de spirituele kant van de ontmoeting tussen Oost en West zien, maar daarmee tekent de materialistische schaduwzijde zich des te duidelijker af. Het opwekken van die bewustwording is hier natuurlijk ook de bedoeling.
Die twee kanten van de medaille zie je al bij het ontstaan van de moderne westerse wereld:
Aan de ene kant zie je een nieuwe machtige groepering van rijke burgers zich identificeren met de Grieks-Romeinse oudheid. En met deze status melden de Europeanen zich als nieuwkomers in een Aziatische wereld waarin grote beschavingen al sinds de oudheid bekend waren door de hoge ontwikkeling in kunst en wetenschap, de omvangrijke inter-Aziatische handelsbetrekkingen en natuurlijk de export van Aziatische luxe artikelen naar Europa via de zijderoute en over zee via Klein-azie.
De vereenzelviging met de vreemde civi-

Advertentie

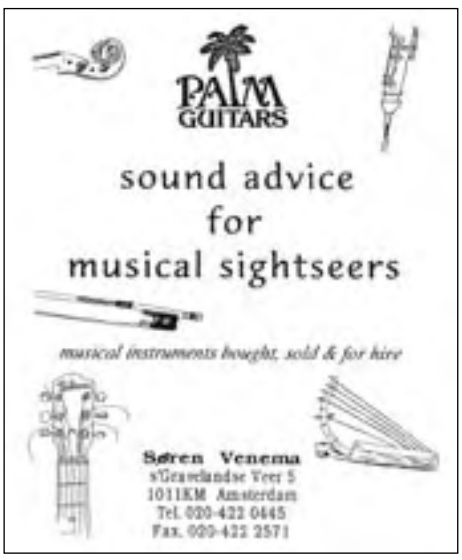

lisaties uit de oudheid kan voor een deel het pronken en poseren met exotische oosterse materialen van de nieuwe rijken in gouden eeuw verklaren. Maar je ziet ook van hun oorsprong vervreemde vroegmoderne mensen die terugverlangen naar de mystiek van de oudheid en die een poging doen door toepassing van oude beeldende tradities in verbinding te treden met hun culturele wortels.
De andere kant van de medaille is dat de Europeanen in de eerste plaats als handelaren en monopolisten komen en hun handelsbelangen vaak te vuur en te zwaard bevechten. Zeeroverij, moord en plundering worden niet geschuwd en ze hebben vaak overwicht met hun technisch geavanceerde wapens en schepen. Wanneer er vreemde volken moeten worden overheerst en geëxploiteerd, worden deze ter rechtvaardiging als heidenen en primitieven voorgesteld.
Die tegenstelling zie je ook weer terug in de manier van gebruik van Aziatische kunstvoorwerpen in die tijd.
Er is bijvoorbeeld grote waardering voor de exotische kwaliteit voor de prachtig gekleurde stoffen, maar als pronkmaterialen mogen ze natuurlijk geen verwijzing bevatten naar vreemde "heidense" cultuur, en daar wordt op toegezien door omschrijving van de bestellingen die vanuit Nederland worden verstuurd. Maar etnografica en godenbeelden zijn wel weer "curieuze" onderdelen van de rariteitenverzameling als decoratieve of wetenschappelijke inventarisatie van de wereld.

De laatste stand over het Pintohuis:
Geen nieuws, geen goed nieuws.
Wil Codrington, wethouder Welzijn (GroenLinks) zou het Pintohuis
Op de agenda zetten.
Vorig jaar september.
Is nog steeds niet gebeurd.
Dunya

Hoe zie jij het gedachtegoed van jouw project en deze winkel, in de toekomst?
Het is wel duidelijk dat economische motivatie niet de grondslag is voor dit idee. Het bestaan van deze winkel wordt nu mogelijk gemaakt door liefhebbers [die overigens uit de hele wereld afkomstig zijn] en een behoorlijke dosis idealisme van ondergetekende.
In deze kleinschalige vorm kan het niet voldoende opleveren om het idee verder tot bloei te brengen : de basisvorm is nu wel goed uitgewerkt, maar moet nog veel verder verfijnd worden en het is absoluut noodzakelijk om de stoffen met duurzaam katoen te gaan maken. Daarvoor moeten natuurlijk middelen beschikbaar komen en die kunnen niet gegenereerd worden in de huidige vorm. Het is dus voor de verdere ontwikkeling van dit idee nodig om een nieuw podium te vinden waar het uitgewerkt kan worden en er ❯

JP

Het is in elk geval geen modepop. Hij draagt een smoezelig T-shirt boven een blauwe overall. Een baret met en rare kwast er aan en stevige bruine schoenen uit grootvaderstijd. Aan z´n riem zitten twee sleutels. Van de winkelkas? Van de wijnkelder? Of van het fietsslot waarmee hij vastgeketend is aan zijn kale stoel? "In Amsterdam moet je alles vast zetten", zegt Monique Kok van wijnhandel De Schottenburch. De dikzak in die stoel glimlacht er voortdurend bij. Ook als je vraagt naar zijn verleden.
Dat verleden is veel minder romantisch dan veel voorbijgangers denken. Hij was gloednieuw toen Monique Kok hem een paar jaar geleden kocht op de maandelijkse rommelmarkt in de Veemarkthallen in Utrecht. De koopman betrekt regelmatig nieuwe exemplaren bij een bedrijfje dat reclamemateriaal maakt. De pop ziet er wat verweerd uit omdat hij vrijwel permanent buiten zit. Bij het in- en uitladen van flessen loopt het papier-maché wel eens een beschadiging op. Vandaar die pleisters. Hij heet JP. Wie bij de naam JP aan de minister-president wil denken, moet dat zelf weten. Voor Monique is het de afkorting van Jean-Pierre, een typische naam voor een Franse wijnboer. "Want zeg nou zelf, het is toch helemaal zo´n Franse boer in die blauwe overall. Nou ja, die muts… dat zal wel de een fantasietje van de maker zijn".

zal zeker een waardig onderkomen worden gevonden. Vanaf het volgend jaar zal ik dit proberen te bewerkstelligen. Natuurlijk zou ik heel graag zien dat de voortzetting van dit idee, in welke vorm dan ook, voor deze buurt in Amsterdam behouden blijft. Al was het alleen maar vanwege de historische relevantie ervan voor de binnenstad.
Daarnaast moet voor de winkel hier in de Hoogstraat na verloop van tijd een vorm gevonden worden die wat beter is toegesneden op de heersende "commerciële cultuur", want van buiten af wordt er door allerlei omstandigheden en verplichtingen steeds meer druk uitgeoefend om de competitie met de "markt" aan te gaan.
Maar wat zou het prachtig zijn en wat zou het de stad een allure geven als het in de toekomst ook buiten de gevestigde culturele instellingen de normaalste zaak van de wereld zou zijn, dat duurzaam, kleinschalig en cultureel ondernemersschap gekoesterd en ondersteund wordt. Zo kan hier het materiele overwicht van de "koopmansgeest" weer in evenwicht worden gebracht met het spirituele karakter van kunst.

Literatuur ter inzage in de winkel: Nieuwe Hoogstraat 28

Links :
www.rijksmuseum.nl
www.aziatischekeramiek.nl
www.voc-kenniscentrum.nl
www.londoh.com/voc_links.htm
http://geschiedenis.vpro.nl/dossiers

Advertentie

Kaas & Vleeschhuis ALEXANDER
NIEUWMARKT 6
1012 CR AMSTERDAM
TEL. 6393559

PROBLEMEN MET UW VERHUURDER?
Bel advocatenkantoor
Mr. P.R. Worp - Advocatuur in Huurrecht
Voor alle problemen
over uw gehuurde
woon- en/of bedrijfsruimte
Gematigde (vaste uur)tarieven
Ook pro-deo zaken
GRATIS HUURSPREEKUUR
Keizersgracht 747-K
www.prworp.nl
020-3207022

Chinese massage door A. Sin
Moe? Pijn? Gestresst? Betere bloedcirculatie?
Geef jezelf of een ander een massage cadeau!
Ook behandeling met warme glazen bollen.
Bel voor een afspraak: 020 6125558
16 euro voor half uur. 30 euro voor heel uur.
Zeven dagen per week open

Drukkerij Rob Jongkind
Posters, flyers, brochures, complete huisstijlen, ansichtkaarten, menukaarten, kranten, jaarverslagen, boeken, enz.
Nu ook voor trouw- en geboortekaartjes.
kom gerust eens binnen kijken.
Recht Boomssloot85 1011CX Amsterdam tel./fax 020-6239841
info@robjongkind.nl www.robjongkind.nl

Otto Schuurman

foto : Mardjan Abidian, januari 2007

Een kleurrijke man

Frans van Bommel herinner ik me vooral als deelnemer aan Het Kleurproject, een actie in 1974 van krakers en supporters van de Aktiegroep Nieuwmarkt. Dat project was bedacht om het steeds treuriger worden van de buurt door de sloop van woningen tegen te gaan. Het was de tijd die voorafging aan de bouw van de eerste metrolijn. De Aktiegroep verzette zich tegen de metroaanleg door leegkomende huizen te kraken, de sloop te hinderen en protestacties te voeren. Bij het Kleurproject waren een stuk of vijftien mensen betrokken, krakers, actievoerders, kunstenaars, oude en nieuwe buurtbewoners.

Het begon met het idee om alle, maar dan ook alle blinde gevels in felle kleuren te spuiten - zo'n zestig vlakken - waar je niet achteloos aan voorbij kon lopen. Vervolgens voegde Thijs Willemse, schilder en beeldhouwer, het idee toe om op die felgekleurde vlakken gestileerde rode contouren van huizen aan te brengen. Tenslotte kwam er iemand op het idee om binnen die contouren weer teksten aan te brengen: gedichten en politieke teksten. Met name de tekst op de achterkant van gebouw Flessenman werd een motto van de buurt: "Wij willen een stad, voor jonge en voor oude mensen...". Regels uit een gedicht van Henk van Randwijk ("Een volk dat voor tirannen zwicht...") veroorzaakten veel commotie. B&W van Amsterdam besloten dat het project moest stoppen. Ongeveer tachtig procent van de muren was inmiddels van kleuren en teksten voorzien.

Frans, enthousiast supporter uit de Dapperbuurt, was gevraagd aan het project mee te werken omdat hij eerder in de Dapperbuurt muurschilderingen had gemaakt en ook wist waar je geldpotjes kon vinden om een dergelijk project uit te betalen. Hij maakte voor dit project fotocollages waarmee zowel subsidiegevers als de buurtbewoners overtuigd werden dat het een goed plan was en mooi zou worden. Ook de Heer Boetje, die als afgezant van de gemeente de contacten onderhield met actievoerders en buurtbewoners, zag er wel wat in en ondersteunde de subsidie-aanvraag. Vele vaten verf werden vervolgens aangeschaft en we huurden twee of drie hoogwerkers, spuitapparatuur en dergelijke. Frans was een enthousiast spuiter; eerst een dispersieonderlaag en dan geel, wit, blauw, rood, zwart, bruin... veel vierkante meters, in weer en wind.
Voor Frans was het kleurproject in de Nieuwmarkt een belangrijke stap in zijn ontwikkeling als politiek en maatschappelijk betrokken kunstenaar. Bij Sjors en Thijs, ook kunstenaars, kwam dat niet zo nadrukkelijk naar voren en voor de meesten van de uitvoerders van het Kleurproject was het gewoon een van de vele acties en klussen die in die dagen van de Aktiegroep Nieuwmarkt plaatsvonden, waarbij de meesten van ons zich pas veel later realiseerden hoe bijzonder die situatie toen was.

HERDENKINGSBIJEENKOMST
Frans van Bommel

Zondag 7 oktober 15.00 - 18.00 uur

In zijn atelier en de galerie van zijn vrouw Connie Bos
Zwanenburgwal 184/178

Meer informatie bij Connie Bos
06 21 932 977
en op www.conniebos.nl

De herdenkingsbijeenkomst is informeel, ter wederzijdse kennismaking van mensen vanuit de vele verschillende werkterreinen waarop Frans actief was, met sprekers vanuit de verschillende werksituaties van Frans: de Bond van Beeldende Kunst Arbeiders (BBKA), de Nieuwmarktbuurt, de Dapperbuurt, uit het Rotterdamse Crooswijk en Wonen-TA/BK, de Amsterdamse Kunstraad, de landelijke Raad voor de Kunst, de Beroepsvereniging van Beeldende Vormgevers (BBV), het Rotterdamse Centrum Beeldende Kunst, de Commissie met de Lange Naam, het Bureau Rijksbouwmeester en misschien nog meer.

De tentoonstelling van Frans door de jaren duurt tot het daaropvolgende weekend. Op deze tentoonstelling zullen onder andere ook de ontwerpen voor het Kleurproject Nieuwmarkt en een diaserie van de situatie in de buurt toen, gemaakt door Pieter Boersma, getoond worden. Het is de bedoeling daarna een uitgebreidere tentoonstelling te maken, over de bevochten uitgangspunten voor de vernieuwing van de buurt en hoe dat nu opnieuw zal moeten gebeuren.

AFSCHEID

Na twee jaar is David gestopt met de Kinderkrant van de Opnieuw. Hij heeft vooral veel tekeningen en strips gemaakt. David, veel succes met je carrière en bedankt!

Floris Melle Thomas Jonathan Gaia

SCHOLEN (+ huiswerk)

Jonathan&Thomas

Het is het Barlaeus geworden! Ik (Jonathan) twijfelde over het Vossius of het Ignatius maar na me 10talle keren bedacht te hebben vond ik het Barlaeus toch de grootste uitdaging.
De grootste uitdaging. Ik heb het wel geweten. Meteen vanaf de eerste dag huiswerk, niet heel veel maar het zijn wel irritante opgaven die lang duren. Bijvoorbeeld: ik moet voor Engels een verhaal (in het Engels) van driehonderd letters maken (minimaal). Voor Nederlands een verhaal van drie A-viertjes geschreven in Times New Roman, 12, standaard zonder plaatjes. Voor wiskunde dingen met binair en hexa decimaal, decimaal uitrekenen en helemaal uitschrijven. En had meteen na anderhalve week een S.O. (ook niet heel veel maar wel even wennen.) Maar wat het fijne is, is dat de schooldagen veel sneller (lijken te) gaan. En ik heb een heel chill rooster waarbij ik veel uren ingeroosterd vrij heb en van alle handvaardigheids dingen en sport een blokuur.

Ik (Thomas) ben naar Het MLA gegaan,maar ik vond de keus makkelijker dan Jonathan.
Ik heb nog nauwelijks huiswerk maar werk wel vooruit zodat het toch veel is (dat is het handige van Montessori onderwijs).
Zo doen we dus wel bijna even veel.

We hebben al veel nieuwe vrienden in de klas gemaakt dus dat is helemaal oke. En bijna alle leraren zijn heel aardig. Wij zijn in ieder geval heel blij met onze nieuwe scholen.

Nieuwe Openbare

Melle & Floris

Melle en Floris begaven zich naar de nieuwe Openbare Bibliotheek te Amsterdam (OBA) om verslag uit te brengen. Wij hebben rondgekeken en interviews gehouden met voorbijgangers en medewerkers in de bibliotheek.

Onze eerste indruk van de bibliotheek was dat hij heel modern en groot was.
We dachten al dat hij veel te groot was voor het aantal boeken, dat troffen wij even later ook aan toen we eenmaal binnen waren. In iedere kast blijft er overal heel veel ruimte over. Om zo veel mogelijk boeken bij elkaar te krijgen vonden we zelfs boeken van 1850. Wel zijn de boeken goed geordend. Iedere verdieping heeft zijn eigen onderwerp.
Er waren veel lekkere banken en stoelen om rustig te kunnen studeren en lezen.
Ook waren er computers om op te werken. Maar op sommige computers kon je nog niet naar andere websites dan die van de OBA, ook kon je niets uitprinten via die computers.

Circus Rigolo

**Van 18 t/m 26 augustus was er op de Nieuwmarkt Circus Rigolo.
Ikzelf (Gaia) ben er ook geweest. Het is niet zo een circus met dieren. Er waren alleen geiten en een klein hondje die een beetje kunstjes deden zoals over balkjes springen. Ik weet ook dat het een familie circus is ik vind het een heel leuk circus. Een leuke act vond ik dat er een meisje in doeken ging hangen en kunstjes ging doen. Het is klein maar fijn en de acts waren grappig, spannend en knap (gewoon leuk dus!)
PS: het circus mag misschien niet terugkomen op de Nieuwmarkt. En dat terwijl het er al tien jaar staat! Het stadsdeel had bezwaren tegen het aantal (vracht)auto's op het plein, waaraan de tent vastzit. Ze willen in plaats daarvan betonblokken. Maar zonder die auto's kan het circus niet, zegt de directie.**

Gaia van Maanen

Bibliotheek (OBA)

Het is wel redelijk makkelijk voor bejaarden en invalide mensen te bereiken wegens het openbaarvervoer, wat 100 meter ervandaan stopt. Ook is het makkelijk voor hen toegankelijk omdat er roltrappen en vier liften zijn, ook bij de ingang zijn er kleine liften die ze helpen bij het trapje. Er zijn wel een paar moeilijk bereikbare plaatsen voor invaliden en bejaarden: de *La Place* (mooi uitzicht) en de kinderafdeling.

Wat de mensen ervan vonden:
De meeste mensen vonden het groot, modern en overzichtelijk. Andere mensen zeiden dat het niet nodig was zo'n grote bibliotheek en dat ze de Pinto bibliotheek wat fijner vonden dan deze. En dat ze daar ook genoeg konden vinden.

Help de Pinto bibliotheek als u wilt dat deze blijft bestaan, door daar ook nog boeken te huren en door fanatiek mee te doen met de acties om hem open te houden!

De moeilijkste tijd van je leven? Geboorte of puberteit?

Nieuw redactielid: Sara

Hallo!
Als je uit de buik komt, komt je hoofd altijd als eerste.
Als dat goed is gegaan begint fase twee, de rest van je lichaam.
Maar dat zou je eigenlijk geen fase mogen noemen, want dat gaat in een floep.
Misschien is het uit-de-buik komen wel het moeilijkste gedeelte van je leven.
Echt niet dat sollicitatiegesprek, je eindexamen, je rijlessen, of een echtscheiding.
Francine Oomen zou een boek moeten schrijven over: 'Hoe overleef ik mijn geboorte?'
Maar zei schrijft over de pubertijd. En dat is ook wel een hectisch onderwerp in je leven.
Je ouders zijn buitenaardse wezens geworden die zich met hun domme kop met jouw leven bemoeien. Je gaat (als je een jongen bent) heel raar praten en je krijgt echt o-ve-ral haar.
Bobbels boven je buik, op je hoofd…
Roken, erbij horen, stoer toch? No way!
Je wordt als meisje verliefd op mensen waarvan je ouders zeggen dat het een 'onguur tiep' is.
En als ie het dan uitmaakt ben je dagen in een wereld die geheel afgesloten is voor alles en iedereen, behalve voor die beste vriendin waarmee je al je geheimen deelt.
De hormonen, hoe vaak heb je dat irritante, nare, superduper poepwoord wel niet gehoord?
Het is allemaal de schuld van de hormonen.
Maar wat is de puberteit nou eigenlijk? Gewoon een tijd waarin je wat raar doet! So what toch? Ik bedoel, die is op een gegeven moment ook klaar en dan ben je een stuk volwassener.
Alleen maar fijn!
De puberteit is eigenlijk maar een klein onderdeel van je leven, die grote mensen heel dik markeren.
De puberteit is gewoon niks bij je geboorte. Want die is zo veel gevaarlijker!

Door : Sara

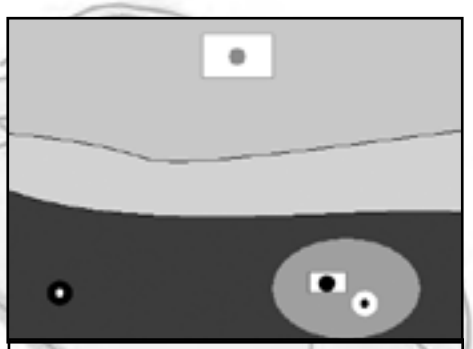

Raadsel

Er staat een man (w* stip met z* stip in het m*) in een kuil. Hij wil een cola blikje hebben uit de automaat (v*) die aan de andere kant van de rivier staat. Help hem.

w* = wit
z* = zwart
v* = vierkant
m* = midden

- **De rivier is te breed om over te steken of doorheen te gaan.**
- **Er staat een ezel (z* stip met w* stip in het m*) aan de oever van de rivier (die kan ook niet zwemmen)**
- **Naast de man staat een krat bier (v* met z* stip).**
- **De man heeft geen geld voor cola uit de automaat.**

Floris

oplossing in het volgend nummer

renovaties en ontruimingen

Twee maanden geleden kreeg een zaak aan de Kromme Waal veel aandacht in kranten en op televisie. Het ging over een huurster die 31 jaar in een woning had gewoond maar deze na een kort geding moest ontruimen, omdat de kosten van een te verrichten renovatie van haar woning niet konden worden opgebracht uit de huur die zij in staat was te betalen.

De kantonrechter maakte het zich in het vonnis niet al te moeilijk. De kosten van de renovatie van het pand waren negen ton. Het pand had drie woonlagen, dus dat kostte drie ton per woning en dat gaat niet met een huur van € 200,- in de maand. Vervangende woonruimte hoefde de verhuurder niet aan te bieden, want de huurster had een woonduur van 31 jaar. Zo werkt tegenwoordig de distributie van woningen: woonduur geldt even zwaar als inschrijving. Mensen die langer dan 25, 30 jaar ergens hebben gewoond, komen daardoor betrekkelijk gemakkelijk aan een nieuwe woning. Deze huurster moest daarom de woning ontruimen.

Al vanaf 1985 heeft de Hoge Raad het mogelijk gemaakt dat renovatie een reden kan zijn voor huuropzegging. Maar het was altijd zo dat er dan 'klemmende bouwkundige en financiële redenen' voor die specifieke renovatie moesten zijn. Voor de financiële kant van de zaak werd daarbij gekeken naar het hele vermogen van de verhuurder. En ook al waren er in een bepaald geval zulke klemmende bouwkundige en financiële redenen, de belangen van de huurder konden best nog wel zo zwaar wegen dat de huuropzegging evengoed niet doorging; ergens lang gewoond hebben is altijd een zwaar belang geweest. En tenslotte moest een verhuurder vervangende en passende huisvesting aanbieden.

Maar rechters zijn steeds gemakkelijker geworden. Voor de financiële situatie wordt niet meer gekeken naar het hele vermogen van de verhuurder en zelfs niet naar de kosten van een complex of een pand. In de Kromme-Waalzaak werd alleen gekeken naar de kosten van de renovatie van de woning van de huurder. Van een afweging van zijn belangen is in het vonnis nauwelijks nog iets te bespeuren en door de woonduurregeling lijkt het er nu eigenlijk op dat hoe langer een huurder ergens gewoond heeft, des te gemakkelijker hij ontruimd kan worden; tegenwoordig zelfs in kort geding. Bedacht moet hierbij worden dat vonnissen altijd uitgevoerd kunnen worden, ook al ga je in hoger beroep. Mocht je ontruimd zijn en in hoger beroep (na ongeveer een jaar) de zaak winnen, dan is je woning al lang verkocht of verhuurd en kun je hoogstens een schadevergoeding vorderen.

In onze buurt met zijn vele monumenten en renovaties van dicht op elkaar gebouwde huizen zijn altijd duur. En er zijn genoeg mensen die voor een enigszins aardige locatie, zoals de Kromme Waal, € 2000 in de maand willen betalen, hetgeen een renovatie niet alleen kostendekkend maar zelfs lucratief kan maken. Niet alleen particuliere verhuurders wagen een kansje bij de rechter. Ook corporaties ruiken het grote geld. Ymere wist een paar jaar geleden ook op basis van de kosten van een renovatie huurders van de Binnenkant weg te krijgen en zo de huur op te trekken naar € 2100,- per maand. Op het moment wil de Algemene Woningbouw Vereniging (AWV) de woningen van de zogenaamde Cluster Rust (Nieuwe Hoogstraat en Nieuwmarkt) vanwege renovatie ontruimen; advocaat Rueb, de grootste autoriteit op huurrechtgebied (en betaald ook met uw huurbetalingen, mocht u huren van de AWV), zou al zijn ingehuurd. Ymere deed het nog in een bodemprocedure, maar Rueb moet van de AWV een kort geding aanspannen. Dan kun je met een maand uit je woning zijn. Hoe rustig is het woongenot nog van een niet bovenmodaal verdienende huurder in onze buurt?

De Bewonersraad Nieuwmarkt heeft over deze ontwikkelingen een brief naar Els Iping en de leden van de Commissie Bouwen en Wonen gestuurd. Het omineuze samenvallen van de renovatierechtspraak met de doorstroomregeling verzwakt de positie van degenen die hier al lang wonen en juist zij zijn van groot belang voor het sociale weefsel in een buurt. De mogelijkheden van de politiek zijn echter beperkt. Rechters zijn in sterke mate eigen baas. Niettemin zijn ze er gevoelig voor als hun vonnissen maatschappelijke verontrusting veroorzaken. En dat geldt ook voor corporaties die zulke vonnissen uitlokken. Daaraan probeert dit artikel een bijdrage te leveren. Maar het is zeker niet voldoende. Over dit onderwerp zult u helaas nog wel meer horen.

Peter Commandeur
Woonspreekuur d'Oude Stadt
(Wijksteunpunt Wonen)
Nieuwe Doelenstraat 55
Spreekuur:
elke woensdagmiddag van 2 tot 5 uur
elke woensdagavond van 7 tot 8 uur

Leegstand Verversstraat

Vorig jaar vlak voor de verkiezingen werd er open huis gehouden in de Kleine Leeuwenberg, tussen Verversstraat en Zwanenburgwal. Aanleiding was een leegstaande sociale huurwoning in het complex die door woningcorporatie Ymere verbouwd en als duur appartement verhuurd dreigde te worden.
Buurtbewoners, belangstellenden en politici, onder andere wethouder Lodewijk Asscher, PvdA, werden voorgelicht over de jarenlange strijd voor betaalbare woningen in de buurt.
Ymere beloofde vervolgens om de woning te verbouwen tot twee kleine woningen voor studenten, met lage 'startershuur'.

Tot nu toe is er niets gebeurd.
Dunya

KAPSONES HAARSTUDIO

verkooppunt van Nexxus
en Fudge produkten

NEXXUS
VOOR MOOI EN GEZOND HAAR

fudge.

HAIR-WEAVING met écht haar

openingstijden: maandag t/m zaterdag 10.00-19.00 uur
GELDERSEKADE 113 F 1011 EN AMSTERDAM TEL 020 4205409

ATELIER DIJKZICHT

Johan Suttorp in de Korte Dijkstraat 9 geeft schilder- en tekenlessen
Voor informatie bel gerust: 06-51189855 of 020 4181239

RESTAURANT - CAFÉ
IN DE WAAG

NIEUWMARKT 4 1012 CR AMSTERDAM
020.422 77 72 info@indewaag.nl

SCHOTTENBURCH
WIJNHANDEL

Krom Boomssloot 18 tel. 6237022
Fax 6222026 Email: Schottenburch@planet.nl

WIJNWINKEL • WIJNTAPPERIJ • SLIJTERIJ
Breed assortiment kwaliteitswijnen
& gedistilleerd.
Wijnproeverijen • Relatiegeschenken • Adviezen

Schottenburch
1636

Levering aan particulieren, horeca en bedrijven.
Gratis bezorging in de omgeving

ETERNAL TATTOOS BY SIMEON
Binnenbantammerstraat 6c 1011 CK Amsterdam
020-6684142

Onze studio heeft een grote collectie ontwerpen in alle denkbare stijlen. We zijn gespecialiseerd in portretten, custom werk en het coveren van oude tattoos. We kunnen alle aanwezige ontwerpen vergroten, verkleinen of veranderen naar jouw persoonlijke smaak of je kan een eigen ontwerp meenemen.
Wij werken volgens de hygiënische richtlijnen zoals die door de GG&GD Amsterdam zijn opgesteld en gecontroleerd worden. Een rapport van de laatste controle is altijd in onze studio aanwezig en kan eventueel op aanvraag ingekeken worden. De minimum leeftijd is 18 jaar of 16 jaar met toestemming van de ouders. Onze prijzen beginnen vanaf Hfl. 100,-
OPEN: Dinsdag t/m zondag van 12.00u\ 20.00u
MAANDAG GESLOTEN

JANS & HAGENAARS
ADVOCATEN & PROCUREURS

Ons kantoor heeft elke vrijdag van **14.00 uur tot 16.00 uur**
GRATIS INLOOPSPREEKUUR
voor al Uw vragen over arbeidsrecht, huurrecht, vreemdelingenrecht, personen- en familierecht, strafrecht, asielrecht, etc. kunt U bij ons kantoor terecht.
Ons adres is: Kloveniersburgwal 95 (1011 KB)
tel.: 020-4207766; fax: 020-4213065

EETCAFE VAN BEEREN

OPEN ALLE DAGEN VANAF 17.00 UUR
CAFE OPEN TOT 01.00 UUR
IN HET WEEKEND TOT 03.00 UUR
KEUKEN OPEN VAN 17.30 - 22.15 UUR

DE FRANSE KEUKEN
IN EEN GEZELLIGE
ONGEDWONGEN
AMBIANCE

Voor reserveringen: tel. 6222329
Koningsstraat 54, 1011 EW Amsterdam

WONINGGEBRUIK

In de bewonersraad van 14 juni stond ondermeer "Illegale ver- en onderhuur " op de agenda. Als gast was de Dienst Wonen uitgenodigd; er gaan zoveel geruchten door de buurt over gebruik van woonruimte anders dan om gewoon te wonen dat er grote behoefte bestaat nu eens helder te krijgen wat er wel en wat niet ge-oorloofd is.

Pim de Ruiter gaf de visie van de Gemeente. Om een hotel te runnen is een vergunning van de Gemeente nodig. In een recente proef heeft de Dienst Wonen, samen met Brandweer en Belastingdienst 20 vermoedelijke hotels bezocht. In 10 gevallen bleek het inderdaad om hotels te gaan. De exploitanten werd met onmiddellijke ingang verboden daarmee door te gaan op straffe van een dwangsom van € 10.000,- per dag. De Gemeente gaat nu een tiplijn instellen en gaat door met de campagne, immers; illegale hotels gaan ten koste van reguliere woonruimte, waaraan nog altijd een nijpend gebrek is in de stad. Niet alleen als het gaat om sociale huurwoningen, ook vrije sector huur- en koopwoningen mogen niet zomaar als hotel worden gebruikt. "Bed & breakfast" en verhuur aan expats, bevinden zich in de regelgeving in een schemergebied. De Gemeente wil nu ook daarvoor duidelijke criteria gaan ontwikkelen.
Een ander fenomeen is de onderverhuur van sociale huurwoningen. IJmere is bezig met het project Zoeklicht . Zij sporen illegale onderhuur op door het vergelijken van de gegevens die bij verschillende instanties over de persoon, die de officiële huurder is, bestaan. Dat onderzoek levert per jaar zo n 500 woningen op.

BLOM

Zolang er in het project Blom geen beweging is, blijven de Tandwielenfabriek en het voormalige Hulp voor Onbehuisden aan de Montelbaanstraat tijdelijk verhuurd. Dienst Welzijn heeft een tijdelijk huurcontract met IJmere voor de Tandwielenfabriek en de Therapeutische leefgemeenschap "Op de Rots" huurt HVO voor onderdak en opleiding van missionarissen-in-spé.

Voorzitterschap en Frequentie Bewonersraad

Piet Seijsener stopt met het voorzitten van de Bewonersraad. Na de zomer zullen Hans van Os en Peter Paschenegger, dat bij toerbeurt doen. Dit jaar wordt nog (de tweede donderdag van) oktober en november vergaderd. In 2008 wordt in februari weer begonnen aan een maandelijkse reeks tot juni.

WOON(ON)ZEKERHEID

Op de Bewonersraad van 13 september was er, door het wegvallen van het agendapunt "Beheergroep"(= overleg met ambtenaren van Dienst Openbare Ruimte en politie), waarvoor anderhalf uur was uitgetrokken, ruim de tijd om als buurtgenoten onderling de onderwerpen die spelen in de buurt te bespreken.
Wonen en huren in de Binnenstad zorgt voor steeds meer onrust onder huurders, ook van sociale huurwoningen van woningcorporaties. Peter Commandeur van Woonspreekuur D'Oude Stadt zoekt steun bij de Bewonersraad om de trend van steeds makkelijker uitspraken van de rechter te signaleren. (zie ook zijn column elders in dit blad)
Het ging over de trend dat steeds meer panden als studentenhuis worden ingericht en men vroeg zich af of daar regels voor zijn, met name voor gemeenschappelijke ruimtes, die door hun gebruik vaak overlast (lawaai op straat midden in de nacht etc.) veroorzaken. Redelijke gesprekken met omwonenden weten gelukkig meestal de pijn te verzachten.
Omwonenden van Speeltuin "de Waag" (Oude Schans) trokken aan de bel bij de Gemeente tegen nieuwe kapvergunningen, maar waren te laat omdat de tervisielegging in stilte in de vakantietijd had plaatsgevonden. Ze willen niet nog meer groen in hun leefomgeving verliezen. Er wordt nu een bezwaarschrift opgesteld tegen de gevolgde procedure. Hoewel de speeltuin net opnieuw is ingericht (veel bestrating wat vroeger nog groen was), is het hek eromheen niet verbeterd, waardoor er nog steeds nachtelijke overlast is.
Mensen die aan de Gelderse kade wonen, constateren dat integraal overleg over plannen rond de Gelderse kade, afgedwongen in 2006 middels de "motie Deben" nog steeds zonder een vertegenwoordiging van de bewoners gaat. In dat overleg overheerst volgens hen de NV Zeedijk en de ondernemers. Deze bewoners hebben nu een website opgestart onder het motto: PARKEREN ONDER DE GELDERSE KADE? NOOIT !
Zie: www.geldersekade.org.

Sjaak van der Leden, september 2007

Léon

Léon komt uit Ieper, een dromerig stadje in de zuid-westhoek van België, waar om de drie jaar op de tweede zondag van mei de beroemde kattenstoet wordt gehouden. Het is een gigantische optocht met grote poppen, praalwagen en rijk-geklede reuzenkatten. Die poppen en kleren worden gemaakt door bewonersgroepen. Elke straat zorgt voor een eigen inzending. Om de (dure) materialen te betalen zetten de bewoners weken van te voren een Léon in de straat, poppen met flessen bier die door brouwerijen in de streek gratis ter beschikking worden gesteld. Voorbijgangers kunnen zichzelf bedienen en laten een bedrag(je) achter. Daarvan kopen de straatcomités de materialen voor hun deelname aan de 3-jaarlijkse kattenstoet.
"Hans Brink, een vroegere eigenaar van deze zaak, heeft Léon ooit meegenomen uit België", zegt Monique Kok. "Ik vond hem achterin, in een hoek, onder het stof. Ik heb hem een ereplek gegeven"
De pop kijkt me aan met zijn twee eerlijke blauwe ogen. Ik wacht op een knikje van z'n hoofd om het verhaal van Monique te bevestigen. Dat komt niet. Misschien denkt hij terug aan z'n plekje in die straat vol kinderkopjes in het oude Vlaamse stadje.

AGENDA

Wandelcafé Nemo in de Boomsspijker

26 oktober, 20.30 uur.
Programma: Twee pelgrimstochten
Eeuwenoude pelgrimsoorden zijn het: Canterbury in Engeland en Santiago de Compostela in Spanje. Vele pelgrims hebben de weg erheen gelopen, beschreven, bezongen. Geoffrey Chaucer werd beroemd met z'n verhalen van een groep pelgrims op weg naar Canterbury. De legende rond het graf van Jacobus - San Iago - bracht veel wapenfeiten, maar ook veel cultuurschatten voort.
Nemo-lid Anneke Hesp neemt ons mee op haar verkenningstocht naar Canterbury.
Herman Holtmaat van het Nederlands Genootschap van Sint Jacob vertelt ons over de Santiago-legende en over zijn eigen pelgrimstocht naar het verre Galicië.

Alzheimer Café Amsterdam-Centrum in Flesseman

Maandelijks worden bekende en onbekende gasten in Alzheimer Café Amsterdam-Centrum uitgenodigd iets te vertellen over de diverse aspecten rondom de ziekte van Alzheimer.. Inloop vanaf 19.00 uur. Aanvang programma 19.30 uur. Gratis toegang.
Programma oktober/november 2007:
Dinsdag 16 oktober
De verandering in woonvormen voor ouderen met dementie, door Mady Heubers. Zij is verbonden aan Verpleeghuis Wittenberg aan de Nieuwe Kerkstraat en meerdere locaties van Amsta in Amsterdam. Een Stichting die dienstverlening biedt op het gebied van wonen, zorg en welzijn.
Dinsdag 20 november
Rinse Merkus: Gedragsveranderingen bij dementie. Wanneer iemand dement wordt, kan de manier waarop hij of zij praat of zich gedraagt, veranderen. Gedrag kan veranderen in rusteloosheid, dwalen, friemelen, agressie, achterdocht of juist inactiviteit en passiviteit. Om beter met deze gedragsveranderingen om te kunnen gaan, is kennis over de oorzaak van belang.
De heer Merkus is zenuwarts en was jarenlang verbonden aan AMC de Meren: nu is hij voorzitter van Stichting Alzheimer, afdeling Amsterdam.

ZONDAGSSCHILDERS:

Twee- jaarlijkse expositie van het werk van de leden van 'De Zondagsschilders', Centrum voor Beeldende Kunst te Amsterdam.
Tijd: van 25 oktober tot en met 11 november 2007 van 12.00 tot 17.00 uur.
Plaats: Het Glazen Huis in het Amstelpark, Amsterdam-Buitenveldert.
Het werk bestaat uit schilderijen, tekeningen, grafisch werk en beeldhouwwerk in diverse materialen en technieken.
Toegang is gratis.

Nieuw festival voor eigentijdse dans uit het Midden Oosten

In december 2007 vindt een nieuw dansfestival plaats: Dancing On the Edge – *confronting dance from the Middle East.* Een festival met eigentijdse danskunst uit zeven landen uit het Midden Oosten. In Amsterdam van 12 -16 december in de theaters in de NES (Frascati, Engelenbak en Brakke Grond
Op het programma staan tien eigentijdse dansvoorstellingen van choreografen uit Egypte, Palestina, Iran, Irak, Libanon, Israel en Syrië. Het is de eerste keer dat er in Nederland zo'n unieke verzameling danskunst uit het Midden Oosten te zien is.
Het Midden Oosten is méér dan een gebied vol onbegrip en conflict. Er is ook schoonheid, vreedzaamheid en een dagelijks leven. Dat laat het festival zien. Choreografen uit het Midden Oosten tonen in eigentijdse dansvoorstellingen wat hen beweegt. Het is een blik op hun leefwereld en maatschappij; een ander beeld dan we van de media kennen. Een festival voor iedereen die de wereld eens van een andere kant wil zien.
Meer weten?: www.dancingontheedge.nl Produced by the ITs Festival

Leesgroep voor 50+ers in de Binnenstad

ANBO voor 50-plussers en de openbare bibliotheek starten op diverse plaatsen leesgroepen. OP 13 oktober om 14.00 wordt in het Pintohuis (St. Antoniebreestraat) informatie gegeven. Belangstellenden zijn – geheel vrijblijvend - van harte welkom. De koffie staat klaar! Met wie mee gaat worden ter plekke de boeken gekozen. Het aantal groeit gestaag. Groepen werken zelfstandig, maar de deelnemers krijgen materiaal dat behulpzaam is bij het lezen en bespreken van boeken.
Voor meer informatie: ANBO tel 6244067 of www.anbo.nl/amsterdam/leesgroepen 50+ .

Blankenberg Stichting *nodigt u uit*

Seniorenmarkt in de Mozes en Aäronkerk

Op dinsdag 23 oktober 2007 van 13.30 - 16.30 uur organiseren de samenwerkende zorg- en welzijnsorganisaties in Amsterdam-Centrum een Seniorenmarkt in de Mozes en Aäronkerk met als titel:

Wie-wat-waar in de wijk?

Via informatiestands kunt u van alles te weten komen bij wie en waar u in de buurt moet zijn met vragen over activiteiten, dienstverlening, zorg, wonen, welzijn,veiligheid, computeren.,
Er is een uitgebreid programma met muziek, zang, dans, schilderen enz.
Een ritje met de duofiets behoort tot één van de speciale attracties.
Iedereen is van harte welkom en de toegang is gratis.

MIRJAM STOLWIJK
REIN VAN DER HEIJDEN
De Arabier van Amsterdam
COMPAGNIETHEATER – 20.30 UUR
DI 16 T/M ZA 20 OKT
& DI 23 T/M ZA 27 OKT
RESERVEREN: 020-5205320
WWW.COMPAGNIETHEATER.NL
tekst: Justus van Oel
naar: William Shakespeare
regie: Aram Adriaanse
DNA
Theatergroep
DE NIEUW
AMSTERDAM
www.denieuwamsterdam.nl
Sabri Saad
EL HAMUS
RAYMI
SAMBO
PEGGY-JANE
DE SCHEPPER
Ontwerp: Studio Ron van Roon / Jean van Lingen